

UNIVERZA V LJUBLJANI
FILOZOFSKA FAKULTETA
OSREDNJA HUMANISTIČNA KNJIŽNICA

Klara Katarina Rupert

**STORITVE VISOKOŠOLSKE KNJIŽNICE ZA
PODPORO ŠTUDIJU TUJEGA JEZIKA:
OBLIKOVANJE PRIPOROČILNEGA SEZNAMA
LEPOSLOVJA ZA UDELEŽENCE ŠTUDIJSKEGA
PROGRAMA FRANCOŠČINE**

Pisna naloga za bibliotekarski izpit

Ljubljana, 2023

Ključna dokumentacijska informacija

Ime in PRIIMEK: Klara Katarina RUPERT

Naslov pisne naloge: Storitve visokošolske knjižnice za podporo študiju tujega jezika: oblikovanje priporočilnega seznama leposlovja za udeležence študijskega programa francoščine

Kraj: Ljubljana

Leto: 2023

Število strani: 30

Št. slik: 12

Št. preglednic: 0

Število prilog: 4

Št. strani prilog: 18

Število referenc: 16

Strokovno usposabljanje za bibliotekarski izpit je potekalo v: Osrednji humanistični knjižnici na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, Oddelek za romanske jezike in književnosti

Mentor v času strokovnega usposabljanja: Marjeta Prelesnik Drozg

UDK: 027.7:821.133.1-3.09(048)

Ključne besede: francoska književnost, izobraževanje, študije uporabnikov, tuji jeziki, visokošolske knjižnice

Izvleček:

Priporočilni sezname so se izkazali kot učinkovito orodje pri spodbujanju samostojne izbire in razvoju bralne kulture mladih uporabnikov knjižnic, pa tudi kot kvaliteten pripomoček za delo učiteljev in knjižničarjev, ki težijo k razvoju bralne pismenosti. Na podlagi njihove učinkovitosti v kontekstu splošnih knjižnic (na primer v Mestni knjižnici Ljubljana) in pomena branja za učenje drugega tujega jezika, smo se v Osrednji humanistični knjižnici Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, v knjižnici Oddelka za romanske jezike in književnosti, odločili za nadgradnjo orientacijskega seznama francoskih avtorjev v celovit priporočilni seznam leposlovja, ki bo v pomoč zlasti študentom prvih in drugih letnikov študijskega programa Francistike. S tem namenom smo izvedli neformalne pogovore s pedagoškimi delavci, ki pri poučevanju uporabljajo leposlovje, med junijem in septembrom 2023 pa smo izvedli tudi spletno anketiranje uporabnikov knjižnice, ki so bili obenem tudi študentje francoščine, da smo lahko ocenili njihove informacijske potrebe pri izbiri knjig. V skladu z zbranimi podatki in mnenji ter ocenami pedagoškega kadra smo nato oblikovali obsežnejši priporočilni seznam francoskega in frankofonskega leposlovja, ki bo služil kot motivacijski in učni pripomoček študentom, obenem pa bo podpiral tudi strokovne in učne cilje študijskega programa francoščine ter študentom služil za izhodišče pri nadaljnjem branju izven študijskih obveznosti.

KAZALO VSEBINE

1 UVOD.....	1
2 KNJIŽNICA V VLOGI SPODBUJEVALKE BRANJA	2
2.1 KULTURA BRANJA KOT DRUŽBENI PROJEKT	5
2.2 VPRAŠANJE POZICIJE VISOKOŠOLSKE KNJIŽNICE	6
3 RAZISKAVA	10
3.1 ANALIZA STANJA IN RAZISKOVALNA VPRAŠANJA	11
3.2 METODOLOGIJA IN VZOREC	12
3.3 REZULTATI RAZISKAVE.....	13
3.3.1 Pogovori s pedagoškim kadrom Oddelka za romanske jezike in književnosti	13
3.3.2 Rezultati ankete.....	14
3.4 RAZPRAVA.....	22
4 PRIPOROČILNI SEZNAM	26
4.1 KRAJŠI SEZNAM	27
4.2 DALJŠI SEZNAM.....	28
5 ZAKLJUČEK	29
6 NAVEDENI VIRI IN LITERATURA	30
PRILOGE	i

KAZALO SLIK

Slika 1: Pogostost obiska knjižnice za osebno uporabo pri anketiranih študentih	14
Slika 2: Samoocena bralnih spretnosti pri anketiranih študentih	15
Slika 3: Primernost knjižnice za iskanje ustreznega gradiva glede na vrsto knjižnice po mnenju anketiranih študentov.....	16
Slika 4: Ocena zahtevnosti izbire primernih knjig pri anketiranih študentih	16
Slika 5: Ocena uspešnosti knjižničarjeve pomoči pri izbiri gradiva	17
Slika 6: Glavni dejavniki pri izbiri leposlovnih del po mnenju anketirancev	18
Slika 7: Mnenje anketiranih študentov o vlogi branja pri učenju tujega jezika	18
Slika 8: Mnenje anketiranih študentov o uporabi priporočilnega seznama izven študijskih obveznosti.....	19

Slika 9: Mnenje anketiranih študentov o vlogi priporočilnega seznama pri spodbujanju k obisku knjižnice	19
Slika 10: Mnenje anketiranih študentov o idealni dolžini priporočilnega seznama	20
Slika 11: Ocena pomembnosti posameznih informacij za izbiro knjige pri anketiranih študentih	21
Slika 12: Zanesljivost posameznih virov informacij pri upoštevanju knjižnih priporočil po mnenju anketiranih študentov.....	21

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem svoji mentorici Marjeti Prelesnik Drozg, saj je moja strokovna in moralna podpora, ki zna tako svetovati kot nasmejati. Hvala tudi ostalim kolegom bibliotekarjem Osrednje humanistične knjižnice Filozofske fakultete, ki poskrbijo, da se v kolektivu vedno počutim dobrodošlo.

Nazadnje pa se zahvaljujem tudi sodelavcem z Oddelka za romanske jezike in književnosti za njihov topel sprejem in nenehne spodbude k iskanju novih izzivov in projektov – vesela sem, da sem obdana s takimi ljudmi.

1 UVOD

Knjižnice so v družbi prisotne že od civilizacijskih začetkov človeštva, njihova funkcija pa se je s stoletji spreminjala v skladu z novimi kulturnimi, socialnimi in tehnološkimi pokrajinami, ki jih je narekoval razvoj. Čeprav so v človeški zgodovini knjižnice neoporečno zasedale mesto ključnih repozitorijev znanja, kulture in informacij, pa se še zlasti danes in v preteklem stoletju zastavlja predvsem vprašanje poslanstva knjižnice kot *posrednice* znanja, ki uporabnike z njim uči tudi ravnati. Kljub porastu modernih tehnologij, branje na fizičnih nosilcih v družbi še vedno zaseda pomembno mesto. O tem pričajo tudi številke, saj je bilo, kot poročajo statistične meritve, v slovenskih splošnih knjižnicah v letu 2022 zabeleženih 7.659.283 obiskov in 19.951.065 izposoj gradiva (Narodna in univerzitetna knjižnica, 2022). Vsekakor pa izbira materiala za branje, v večinski meri leposlovnega gradiva, ni nujno vedno preprost proces tako za uporabnika kot za knjižničarja. To se še bolj občuti v visokošolskih knjižnicah, kjer se zdi branje leposlovja že skoraj postranskega pomena.

Knjižnica Oddelka za romanske jezike in književnosti ima pestro zgodovino¹, ki sega v čas ustanovitve prve slovenske univerze leta 1919, že od samih začetkov romanističnega seminarja pa je bila njena glavna vloga dopolnjevanje in spremljanje pedagoškega procesa (Logar-Pleško, 2002). Čeprav je zbirka že takrat v veliki meri temeljila na strokovni literaturi, je ob pregledu prvih inventarnih knjig opazen poudarek tudi na izgradnji leposlovnega dela zbirke, ki se je z darovi in zapuščinami profesorjev skozi leta le še okrepil. Svoj značaj glavne podporne enote Oddelka za romanske jezike in književnosti knjižnica ohranja še danes, saj skrbi za zagotavljanje temeljne in dodatne študijske literature za štiri študijske programe in pet lektoratov tujih jezikov, ki se na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani izvajajo vsako leto. Pri tem ne smemo zanemariti tudi obsežne leposlovne zbirke, ki je uporabnikom na voljo za izposajo na dom in uporabo v čitalnici. Čeprav je v glavnem namenjena omogočanju dostopa do izvirnih besedil pri študiju književnosti, se od leta 2009 z uvedbo bolonjske reforme uporaba leposlovja kot metode razvoja sposobnosti bralnega razumevanja in vrednotenja pri učenju tujega jezika vse bolj uveljavlja tudi pri izvedbi lektorskih vaj na študiju francoščine. Lektorske

¹ Knjižnica tudi danes ne deluje samostojno, saj je z letom 1996 postala del Osrednje humanistične knjižnice Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (OHK FF), ki povezuje vse oddelčne knjižnice ljubljanske Filozofske fakultete.

vaje so na dodiplomskem študijskem programu Francistike najbolj obsežen del študijske obveznosti vsakega slušatelja, saj v vseh treh letnikih obsegajo skupno 405 ur pedagoškega procesa². Večinska koncentracija tega dela je osredotočena predvsem na slušateljevi interakciji z izvirnimi jezikovnimi praksami v obliki avdio in video dokumentov, tiskanih komercialnih besedil, pa tudi sodobnih literarnih del. Kot ena zahtevnejših nalog se je skozi leta pokazala izdelava bralnega poročila *fiche de lecture*, ki od študenta predvideva izbiro leposlovnega dela po vnaprej zastavljenih kriterijih³, njegovo branje in kratek pisni povzetek prebranega z glavnimi mislimi in vtisi, ki jih nazadnje v predavalnici predstavi svojim kolegom. Za uspešno opravljanje lektorskih vaj v prvem in drugem letniku mora študent izdelati skupno 5 bralnih poročil.

Praksa bralnega poročila *fiche de lecture* je zasnovana dvojno, saj želi študente seznaniti z deli francoske in frankofonskih književnosti, obenem pa jim pri izbiri pušča tudi relativno svobodo, da raziskujejo in se pustijo usmerjati svojim bralnim interesom. Kljub temu se je v zadnjih letih izrazila potreba po natančnejšem usmerjanju študentov z orientacijskim seznamom⁴, ki pa se je v knjižnici izkazal za težavnega za uporabo, saj so informacije preskope, študentom pa ne predstavlja motivacije za raziskovanje in ob referenčnih pogovorih s knjižničarko sprašujejo po delih, ki so »najkrajša«, »najenostavnejša« in »ne preveč moreča«. Za kvalitetno nudenje knjižničnih storitev se zato zdi smiselno raziskati študentske potrebe pri izbiranju sodobnega leposlovja za izdelavo bralnega poročila *fiche de lecture*, ki združuje tako branje kot obveznost kot branje za užitek, ter z zbranimi informacijami sestaviti obširnejši priporočilni seznam. Predvidevamo, da bomo tako nudili še bolj učinkovito podporo študijski dejavnosti, študente pa direktno nagovorili k obisku in uporabi knjižnice.

2 KNJIŽNICA V VLOGI SPODBUJEVALKE BRANJA

Ko se knjižnica spopada z vprašanjem vzgoje bralcev, so otroci in mladostniki navadno prva kategorija, ki ji je potrebno posvetiti posebno pozornost. Podobno v svojem predavanju z naslovom *Mariborska knjižnica kot spodbujevalka branja* ugotavlja tudi takratna direktorica

² 150 ur v prvem, 120 v drugem in 135 ur v tretjem letniku (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za romanske jezike in književnosti, b. d.).

³ Gl. Poglavje 4

⁴ Gl. Priloga 1

Mariborske knjižnice Dragica Turjak, ki izrazito izpostavlja problematiko mladih bralcev, saj »so najbolj izmuzljiva kategorija bralcev. Prerastejo slikanice, zanima jih vse kaj drugega kot branje« (Turjak, 2019, str. 2). Splošne knjižnice se z izzivom spodbujanja bralne motivacije aktivno soočajo na vseh starostnih stopnjah. Ob pregledu ponudbe slovenskih splošnih knjižnic lahko najdemo širok nabor aktivnosti: od pravljicnih in pripovedovalskih uric, do bralnih klubov za vse starosti, literarnih večerov in delavnic skupnega branja, pa tudi s posebej usmerjenimi projekti kot so *Bralna značka za odrasle* ter *Poletavci – poletni bralci* na nacionalni ravni in *Mesto bere* Mestne knjižnice Ljubljana. Strategije spodbujanja k branju pa niso nujno samo eksplicitni pozivi k udeležbi; za uporabnika, ki knjižnico že pozna in jo tudi redno obiskuje, je sistem priporočanja knjig lahko zasnovan bolj implicitno: z izpostavljanjem najbolj branih knjig na posebnih policah, kjer jih bralci lahko odkrijejo sami, mesečnimi tematskimi sklopi bralnih priporočil, pa tudi s priložnostnimi seznamami, obešenimi na oglasni deski ipd. Takšen pristop k spodbujanju bralne udeležnosti morda na prvi pogled ni tako aktiven, vendar je zato lahko veliko bolj učinkovit, ko je bralec že bolj suveren in samostojen ter bolje seznanjen z delovanjem in ustrojem knjižničnih storitev.

Za še en pripomoček, ki se na področju spodbujanja branja v knjižničarstvu izkazuje kot priljubljen in zanesljiv, velja priporočilni seznam. *Bibliotekarski terminološki slovar* ga opredeljuje kot »seznam gradiva, primerneza za določeno skupino uporabnikov glede na starost, izobrazbo, svetovni nazor ali za določen namen, npr. za proslave« (Kanič idr., 2009, str. 264). Največ takšnih seznamov lahko najdemo na spletni strani društva Bralna značka Slovenije – ZPMS⁵, dobro poznan pa je tudi *Priročnik za branje kakovostnih mladinskih knjig*, ki ga pod okriljem Mestne knjižnice Ljubljana vsako leto izda Pionirska – Center za mladinsko književnost in knjižničarstvo. Sistemi priporočanja sicer niso nujno vezani na preprost tiskan ali spletni dokument, saj postajajo z razvojem informacijske znanosti tudi bolj sofisticirani. Primer takšnega sistema priporočanja za starostno bolj razgibano populacijo je portal *Dobre knjige: slovenske splošne knjižnice priporočamo*⁶, ki uporabnikom omogoča iskanje po različnih kategorijah, žanrih, zbirkah, narodnostih, nagradah ipd. Pri vseh priporočilnih seznamih, ne glede na starost, pa je ključnega pomena zadostno število za uporabnika nujnih informacij. Če primerjamo tiskani priporočilni seznam *Utrip svet(eg(a): priročnik za branje*

⁵ <https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige-2/priporocilni-seznami/>

⁶ dobreknjige.si

kakovostnih mladinskih knjig 2022: pregled knjižne produkcije iz leta 2021 in zasnovo portala *Dobre knjige*, lahko vidimo, da je pri obeh sistemih nujno, da so informacije strukturirane in predstavljene na enoten način. Navadno sta najprej navedena ključna podatka: ime in priimek avtorice oz. avtorja ter naslov dela, pri obeh pa je prisotno tudi slikovno gradivo – naslovnica. Pri obeh zapisih je jasno označeno poreklo dela (npr. oznaka »Ruska književnost« v primeru priročnika in »Narodnost: književnost ZDA« v primeru portala), prav tako pa oba zapisa vsebujeta podatek o založniku in številu strani. V primeru priročnika leto izdaje ni navedeno, saj je publikacija že v naslovu omejena na specifično leto izdaje (2021), obe platformi pa vsebujeta kratek opis knjige ter izbor ključnih besed, ki se nanašajo na njeno vsebino. Portal *Dobre knjige* obenem ponuja tudi lestvico karakteristik knjige, ki vsako vpisano knjigo opredeljuje na 12 različnih nivojih (vesela – žalostna, zabavna – resna, prijetna – stresna, predvidljiva – nepredvidljiva, domišljajska – prizemljena, čudovita – neokusna, nenasilna – nasilna, optimistična – črnogleda, neerotična – erotična, običajna – neobičajna, lahkotna – zahtevna, kratka – dolga) in bralcu omogoča hitro oceno dela glede na svoje preference. To je dobra rešitev predvsem zaradi spletnega formata, ki se z lahkoto prilagaja spremembam in dodajanju informacij, v tiskani obliki pa lahko deluje nepraktično in neintuitivno. Ker portal prav tako ni prostorsko omejen, vsak vpis dela vključuje tudi odlomek iz knjige. To v tiskanem priročniku ni izvedljivo, saj lahko sklepamo, da bi tak seznam hitro postal preobsežen in kot tak morda odbijajoč. Za dobro funkcionalnost obeh platform pa skrbi predvsem kvalitetna možnost iskanja. V priročniku raznovrstna kazala obsegajo kar 30 strani (kar je slaba tretjina dejanskega seznama, ki obsega 100 strani), ter so razdeljena na bibliografska (po različnih vrstah avtorstev, naslovih, založbah, knjižnih zbirkah in književnostih), namembnostna (razdeljena po starostnih in bralnih stopnjah) ter na predmetno kazalo (Mestna knjižnica Ljubljana, 2022, str. 137). Tudi na portalu *Dobre knjige* je možnost iskanja izpostavljena prednostno: že na samem vrhu strani lahko najdemo okence za iskanje z vnosom besedila, pod njim se nam ponudi možnost prilagojenega abecednega iskanja (po naslovu ali po avtorju), pod tem pa tudi možnost iskanja po različnih kategorijah (Žanri, Zbirke, Narodnost, Nagrajene knjige, Napredno iskanje itd.). V obeh primerih se nazadnje zdi nujno izpostaviti, da sezname pripravljajo in dopolnjujejo strokovnjaki, usposobljeni (tudi) za ta namen – knjižničarji.

Praksa priporočilnih seznamov pa ni edinstvena samo za slovenski knjižnični prostor; v anglofonskem svetu je zelo dobro uveljavljena storitev »Readers' Advisory«. Poimenovanje stoji za referenčno službo, ki se ukvarja specifično s priporočanjem knjig uporabnikom na

različne, posredne in neposredne načine. Neposredni načini priporočanja gradiva med drugim vključujejo tudi tiskane publikacije, ki pogosto presegajo preproste sezname gradiva, dostopne na spletnih straneh institucij, ter posegajo že v domeno pravih bralnih priročnikov⁷. Čeprav je sistem zasnovan primarno za splošne knjižnice, se v razmisleku raziskovalcev že uveljavijo pomembne nove tendence pri spodbujanju uporabnikov k branju: priporočilo ne sme vključevati le knjig, ki bi jih bralci *moral*i brati⁸, temveč predvsem priporočati knjige z ozirom na bralca in njegove osebne potrebe ali želje (Sheldrick Ross, 1991). To pa kaže tudi na veliko bolj ozaveščeno pozicijo pri spodbujanju kulture branja kot ene osnovnih prvin človekovega vseživljenjskega učenja.

2.1 KULTURA BRANJA KOT DRUŽBENI PROJEKT

Bibliotekarski terminološki slovar bralno kulturo definira kot »obvladovanje vseh vrst branja, zanimanje za različne literarne zvrsti in njihovo poznavanje« (Kanič idr., 2009, str. 55) in njeno načrtno razvijanje in gojenje je, tudi po zaslugi knjižnic, širši družbeni projekt, ki se v zadnjih letih aktivno ureja tudi na sistemski ravni. V dokumentu *Strategija razvoja Slovenije 2030* (2017, str. 18) je kot ena ključnih strateških usmeritev navedeno »učenje za in skozi vse življenje«, ki je na diagramu na isti strani dokumenta umeščeno v samo središče ostalih strateških usmeritev. Strateške usmeritve prav tako podpira dvanajst ciljev, koncept vseživljenjskega učenja pa je kot ključno področje omenjen na kar sedmih ciljeh. Dokument prepoznava razvoj bralne pismenosti kot »eno ključnih spretnosti za kakovostno življenje in delo« (Strategija razvoja ..., 2017, str. 26), »dostopnost kulturnih virov in vsebin« pa postavlja med glavne cilje svojega razvoja (Strategija razvoja ..., 2017, str. 30). V *Nacionalni strategiji za razvoj bralne pismenosti za obdobje 2019-2030* (2019) je povečanje dostopnosti do knjig in drugega bralnega gradiva navedeno celo kot nujno, ne samo na splošno in v večinskem delu prebivalstva, temveč tudi pri posameznikih, ki so že vključeni v izobraževalni sistem (tako na primarni, kot tudi na sekundarni in celo na terciarni ravni). Strateški dokument prepozna kot nujno »podpreti knjižnično dejavnost in različne projekte za učinkovito promocijo branja v skupnosti«, pa tudi »na višješolski in visokošolski ravni pri študentkah in študentih spodbujati

⁷ Mednje lahko štejemo npr. publikacije, kot so *Genreflecting: A Guide to Popular Reading Interests* (Diana Tixier Herald in Samuel Stavole-Carter) in *The Readers' Advisory Guide To ...* (izdaja American Library Association), za katere je značilno predvsem, da jih pripravljajo knjižničarji.

⁸ Kar spodbuja trditev, da priporočilni seznam *ni* seznam obvezne literature.

nadaljnje razvijanje in nadgrajevanje bralne pismenosti ter ozaveščenost o pomenu vseživljenjskega razvijanja pismenosti« ter »v okviru formalnega, neformalnega in priložnostnega učenja spodbujati razvoj bralne pismenosti in bralne kulture pri odraslih« (Nacionalna strategija za razvoj ..., 2019, str. 6). Pri tem pa prepoznavata tudi potrebo po raznovrstnosti branja in gradiva, saj navaja, da mora biti bralno gradivo za učenje in za branje v prostem času »raznovrstno glede na obliko (tiskano, elektronsko in interaktivno gradivo), vsebino in jezik. Pri tem se upošteva pravica do izbire, razumevanja in vrednotenja besedila« (Nacionalna strategija za razvoj ..., 2019, str. 8). Še zlasti so zanimive ravni, ki se osredotočajo na mlade odrasle v višje- in visokošolskem obdobju in po njegovem zaključku. Poleg nadaljevanja razvoja bralne pismenosti se od študentk in študentov predvideva tudi pozitiven odnos do branja in bralne kulture, obvladovanje jezika svoje stroke in sposobnost zajemanja, urejanja in preoblikovanja prebranih informacij v lastna besedila (Nacionalna strategija za razvoj ..., 2019, str. 29).

Čeprav se glede na zapisano zdi, da bi moralo biti vprašanje motivacije za branje v obdobju odraslosti že razrešeno⁹, je tudi ta etapa lahko problematična, saj se (še zlasti v primeru visokošolskih knjižnic) izkaže, da ni vsak uporabnik nujno tudi strasten bralec leposlovja. Pomembno je namreč razlikovanje med t. i. »osebno« bralno izkušnjo in obveznim predpisanim branjem, ki ga poznamo že iz osnovnih in srednjih šol. Še zlasti težavna pa postane izbira čtiva, ki mora hkrati spodbujati posameznikovo bralno pismenost, ga motivirati pri sodelovanju in pripomoči k njegovemu procesu učenja tujega jezika. Izzivov je zato veliko več: bralcu predstaviti knjigo kot nekaj pozitivnega in zanimivega, ga spodbuditi k branju ter nazadnje poskrbeti, da bo prebrano doseglo svoj namen.

2.2 VPRAŠANJE POZICIJE VISOKOŠOLSKE KNJIŽNICE

Težavnost naloge se nazadnje pokaže tudi v poziciji visokošolske knjižnice, ki se nahaja na razpotju različnih funkcij in poslanstev. Obenem je visoko specializiran center za raziskovalno podporo pedagoškim delavcem in znanstvenim sodelavcem posamezne institucije, operira s posebnimi in specializiranimi zbirkami, nudi podporo študentom pri prvih korakih v

⁹ Posameznik jo je bodisi ponotranjil, ali pa se je od nje oddaljil in je ne dojema več kot del svojega vsakdana.

visokošolskem procesu in zagotavlja storitve drugim zunanjim obiskovalcem, večkrat pa je aktivno udeležena pri informacijskem opismenjevanju vseh svojih uporabnikov – na individualni ali kolektivni ravni. Visokošolski knjižničar, ki deluje kot posrednik na tako raznolikih nivojih pridobivanja informacij, se mora zato učinkovito prilagajati vsem informacijskim potrebam in jezikovnim registrom, ki jih pri svojem delu srečuje.

Ugotavljamo lahko, da je visokošolski knjižničar najbolj aktivno in neposredno udeležen ravno pri delu z dvema skupinama uporabnikov: ti vključujeta najbolj (profesorji in raziskovalci) in najmanj (dodiplomski študenti) izkušene pri samostojnem raziskovanju. Pri podpori pedagoškemu in raziskovalnemu kadru je knjižničarjeva vloga sicer bolj specializirana, a tudi izrazito prilagojena individualni potrebi – svetuje pri objavah, dopolnjuje bibliografije raziskovalcev, oblikuje in prilagaja zbirko gradiva. Pri delu z dodiplomskimi študenti pa je njegova vloga veliko bolj razpršena. American Library Association (ALA, 1987, str. 543) ugotavlja, da si kot skupina, velika večina študentov prvega letnika deli naslednje lastnosti:

1. Nimajo še razvitih sofisticiranih raziskovalnih sposobnosti, potrebnih za izkoriščanje potenciala raziskovalne knjižnice.
2. Velikost in kompleksnost knjižničnega sistema vidijo kot zastrašujočo.
3. Pri uporabi knjižnice večinoma neradi poiščejo pomoč.
4. Ne zavedajo se količine storitev in virov, ki jih ponuja visokošolska knjižnica.
5. Visokošolski knjižničar se potemtakem naenkrat znajde v vlogi svetovalca, učitelja, vodnika in občasno tudi mentorja, vse navedeno pa se neprenehoma prilagaja uporabniku in njegovi trenutni informacijski potrebi.

Ugotovitve ALA se izkažejo za resnične tudi v kontekstu slovenske visokošolske knjižnice. V raziskavi o odnosih med visokošolskimi knjižničarji in študenti avtorja ugotavljata, da je delo visokošolskega knjižničarja pri študentih pravzaprav slabo poznano in mu zato študentje tudi ne pripisujejo velikega pomena, prav tako pa knjižnici ne pripisujejo velikih zaslug za svoje študijske uspehe (Vidic in Južnič, 2013). Res je, da visokošolska knjižnica lahko hitro postane okolje, ki v neveščem uporabniku vzbuja negotovost, saj mora slediti vnaprej določenim pravilom in operirati z izrazi, ki jih ne pozna dobro. Vsekakor pa je temelj dobrega odnosa med knjižničarjem in študentom prav komunikacija, torej tudi ugotavljanje potreb uporabnikov.

A če je resnični obseg delovnih nalog visokošolskega knjižničarja med uporabniki slabo poznan, jih knjižnica veliko lažje nagovori s storitvami, ki jih ponuja. O tem priča tudi prispevek Gabrielle Reznowski o vlogi visokošolskega knjižničarja pri podpori študentom tujih jezikov v prvem in drugem letniku študija. Avtorica namreč ugotavlja, da bi visokošolska knjižnica lahko imela »zelo pozitiven vpliv na študente prvih in drugih letnikov tujega jezika s širitvijo njihovih podpornih struktur, zagotavljanjem primernih gradiv za učenje ciljnega jezika in s stikom s knjižničarjem« (Reznowski, 2008, str. 415). To ugotovitev podpre tudi z dejstvom, da je polje učenja tujega jezika v primerjavi z drugimi področji še v zametkih (Reznowski, 2008, str. 416), zato pa je podporna služba visokošolskega knjižničarja v sodelovanju s pedagoškimi delavci še toliko bolj nujna in dobrodošla. Še pomembneje pa avtorica poda razmislek, da lahko sodelovanje s knjižničarjem pripelje do večjega ozaveščanja študentovih potreb pri delu s tujejezičnim gradivom. Reznowski navaja precejšnje število raziskav, ki visokošolskega (»lokalnega«) knjižničarja kvalificirajo kot »nenadomestljivega zaveznika« pri izvedbi študijskih dejavnosti in ciljev – še bolj ključna pa je avtoričina ugotovitev, da lahko »knjižničar, ki je aktivno udeležen pri zagotavljanju in promociji učnih materialov, postane pomemben člen skupnosti učenca tujega jezika« (Reznowski, 2008, str. 417). Knjižničarjeva vloga torej ni samo v tem, da deluje kot motivator in informator, temveč da skozi vso svojo dejavnost deluje kot vezivni člen med uporabnikom in knjižnično zbirko ter deluje tako v prid enega kot drugega.

Pomembna prednost knjižnice Oddelka za romanske jezike in književnosti se nahaja v tem, da se študentje seznani s knjižnico in njenim osebjem že ob samem začetku študija. Seveda to ne predpostavlja, da bodo vsi študentje v enaki meri tudi aktivni obiskovalci in uporabniki, vseeno pa se ima knjižnično osebje možnost predstaviti kot del Oddelka, ki jih bo spremljal na njihovi študijski poti. Obenem pa tekom izvajanja študijskih aktivnosti lahko opazimo vrzel v »uspešni izkušnji obiska knjižnice« (Reznowski, 2008, str. 415), ki jo lahko zapolni prav oddelčna knjižnica: iskanje in priporočanje sodobnega francoskega leposlovja. Ker je del študijskih obveznosti študentov prvostopenjskega študijskega programa francistike tudi izdelava bralnih poročil *fiche de lecture*, se med študentsko populacijo pri obisku knjižnice večkrat pokaže potreba po iskanju primernih¹⁰ leposlovnih del. Tukaj lahko v ospredje učinkovito stopi posebnost visokošolskega knjižničarja, ki je hkrati tudi strokovnjak in

¹⁰ Glavna predpisana kriterija izbire sta, da delo ni starejše od 50 let in je v izvirniku napisano v francoščini.

poznavalec specifičnega (študijskega) področja knjižnice, da deluje kot (Reznowski, 2008, str. 418):

1. Selektor spodbudnih knjižničnih gradiv.
2. Promotor knjižničnega gradiva in knjižničnih storitev, namenjenih študentom prvega in drugega letnika.
3. Agent motivacije, podpore in spodbude tem študentom.

Reznowski pri tem navaja študijo Keitha C. Lancea, ki dokazuje, da je vpletenost (v avtorjevem primeru šolskega) knjižničarja pri izobraževalnih dejavnostih neposredno povezana z bralnim uspehom učencev (Lance, 2000), to pa meče spodbudno luč tudi na dejavnost visokošolskih knjižničarjev, ki pri svojem delu stopajo v stik s študenti tujih jezikov.

Sistem priporočanja in sodelovanja pa, kot kažejo raziskave, ni nujno omejen samo na študente tujih jezikov in njihove knjižnice. Čeprav se storitev Readers' Advisory kot kvaliteten način knjižničnega posredništva med bralcem in gradivom, ki ga išče, uveljavlja pretežno v ameriških splošnih knjižnicah, je ideja spodbujanja študentov k iskanju knjižnih priporočil dosegla tudi visokošolske knjižnice, ki pri uporabi storitve beležijo spodbudne rezultate predvsem pri povečanem obisku knjižnice in izboljšani komunikaciji s študenti (Sievert idr., 2018). Prav ta raziskava nakazuje, da spodbujanje študentov k uporabi knjižnice za osebne potrebe lahko zmanjša pomemben del študentovega strahu pri uporabi knjižničnih storitev za študijske potrebe, prav tako pa ima pozitiven vpliv na njihovo dožemanje izkušnje visokega šolstva (Sievert idr., 2018, str. 254). Druge raziskave (Nicholson, 2012) prav tako izpostavljajo pomen leposlovnih zbirk, ki so v ameriških visokošolskih knjižnicah (predvsem zaradi omejenih možnosti financiranja) zapostavljene že več kot pol stoletja. Pomembna ideja, ki jo v pričujočem prispevku izpostavi avtorica je, da študentje do večine svojega študijskega gradiva dostopajo oddaljeno¹¹, zato bi knjižnici kot prostoru toliko bolj koristila prisotnost referenčnega knjižničarja in sistema priporočanja gradiv za dodajanje osebnega stika, ki bi spodbudil uporabo preostanka knjižnične zbirke (Nicholson, 2012, str. 182). Avtorica za možnost učenja novih načinov knjižnega priporočanja predlaga ravno sodelovanje s splošnimi knjižnicami, ki že imajo izkušnje z različnimi pristopi k priporočanju gradiv (Nicholson, 2012, str. 184). Vedno

¹¹ Gre torej za princip hibridne knjižnice, ki je dandanes značilen že za praktično vse visokošolske knjižnice.

znova pa se izpostavlja pomen knjižnične zbirke, ki se ustvarja in uporablja v dialogu z uporabniki (Rathe in Blankenship, 2006). Zdi se, da ključno vprašanje visokošolske knjižnice ni vedno *koliko* gradiva lahko svojim uporabnikom ponudi, vendar gre bolj za vprašanje *na kakšen način*. V anketah, izvedenih za raziskavo potreb in uporabe leposlovne zbirke za osebno branje, avtorici beležita predvsem pozitiven odnos vprašanih do zbirke, ki so jo dojemali kot način sprostitve, obenem pa so v njej našli tudi podporo za iskanje dodatnega gradiva pri posameznih učnih enotah (Rathe in Blankenship, 2006, str. 79). Jasno je torej, da je glavni dejavnik pri vzpostavitvi knjižnične zbirke, namenjene bolj splošnim potrebam študentov, ravno upoštevanje njihovih mnenj in potreb.

Da bi dosegli učinkovite rezultate pri oblikovanju kvalitetnega priporočilnega seznama, moramo torej upoštevati predvsem mnenja in perspektive vseh udeleženi v študijskem procesu, tako pedagoškega kadra kot študentov. Nujno se zdi izpostaviti predvsem, da priporočilni seznam, ki ga študentom ponudi knjižnica, *ni* seznam temeljnih virov in literature (tj. obvezni predpisani niz osnovnih virov). Da bo lahko zares nagovoril uporabnike, mora biti bolj razgiban, bolj dinamičen in bolj komunikativen – predvsem pa mora ponujati informacije, ki jih uporabnik zaznava kot potrebne (ali celo nujne) pri svoji izbiri gradiva. Prvi koraki so bili v tej smeri že narejeni s prvim *Orientacijskim seznamom sodobnih frankofonskih avtorjev* (Priloga 1), ki pa se je v praksi izkazal težaven za uporabo, saj so bile informacije preveč številčne in hkrati preskope, skozi svoje svetovalno delo pa jih je morala za lažjo orientacijo sproti dopolnjevati knjižničarka. Tudi zato so pri oblikovanju celostnega priporočilnega seznama, tako kot pri drugih raziskavah, integralni del prav mnenja uporabnikov – predavateljev in študentov.

3 RAZISKAVA

Namen raziskave je ugotoviti ključne potrebe in okoliščine, s katerimi se srečujejo študentje francoščine na Oddelku za romanske jezike in književnosti pri izbiri knjig za izdelavo bralnih poročil *fiche de lecture*. Rezultati bodo pripomogli k oblikovanju priporočilnega seznama, ki bo študentom zagotavljal ustrezne informacije za izbiro leposlovnih del, knjižničnemu osebju pa omogočal boljši pregled nad uvrščenostjo sodobne francoske in frankofonske književnosti v

knjižnični zbirki in njenemu smotrnemu dopolnjevanju v skladu s priporočili pedagoškega osebja in potrebami uporabnikov.

3.1 ANALIZA STANJA IN RAZISKOVALNA VPRAŠANJA

Ob pregledu knjižnične zbirke lahko ugotovimo, da je leposlovje v knjižnici Oddelka za romanske jezike in književnosti prisotno v ustrezni meri (približno v razmerju 40 : 60 s strokovno literaturo) ter da se zbirka ažurno dopolnjuje z novimi izvodi. Obenem je iz kratkega pregleda dosedanjih izposoj razvidno, da si uporabniki izposojajo pretežno strokovno gradivo, ki služi kot podpora študiju, na področju leposlovja pa se v večji meri držijo že poznanih avtorjev in literarnih del, večinoma klasikov. Takšne ugotovitve lahko apliciramo na vse uporabnike – študente, raziskovalce in pedagoške delavce. Izkušnje pri izposoji kažejo, da so uporabniki na področju del iz sodobne francoske in frankofonske književnosti manj zainteresirani za samostojno iskanje novih avtorjev in se v večji meri zanašajo na priporočila knjižničarke, že prevedena (in zato bolj poznana) literarna dela ter na izpostavljene ali nagrajene romane zadnjih nekaj let. Pri nagrajenih romanih se zanimajo predvsem za tiste, ki so bili obravnavani v vsakoletnem projektu »Goncourtova nagrada po izboru slovenskih študentov« – sklepamo torej lahko, da so se o njih že pogovarjali s kolegi in vrstniki, ki so jih spodbudili k branju.

V raziskavi smo poskušali odgovoriti na sledeča raziskovalna vprašanja:

RV1: Ali študentje potrebujejo dodatno podporo pri izbiri primerne gradiva za izdelavo bralnega poročila *fiche de lecture*?

RV2: Ali bi priporočilni seznam pripomogel k razreševanju negotovosti pri soočanju z nalogo branja in izdelave bralnega poročila *fiche de lecture*?

RV3: Katere so specifične dodatne informacije o gradivu, ki bi jim pomagale pri izbiri?

RV4: Ali bi informacije v priporočilnem seznamu vplivale tudi na nadaljnje (neobvezno) branje v tujem jeziku?

3.2 METODOLOGIJA IN VZOREC

V prvem koraku raziskave smo se pogovorili z lektorji francoskega jezika in drugim pedagoškim osebjem, ki se na Oddelku za romanske jezike in književnosti pri poučevanju srečuje s francosko književnostjo, da bi ugotovili, kakšna so njihova opažanja o delu s študenti na področju književnosti. Pogovori so potekali spontano in nestrukturirano, vsi so se odvijali v živo. Glavni vprašanji, ki sta se zastavili tekom pogovora, sta bili: *Ali menite, da bi morali pri študentih bolj spodbujati branje v ciljnem jeziku?* in *Kaj se vam zdi najpomembnejše pri uvrščanju literature na priporočilni seznam?* Pogovorili smo se s 7 pedagoškimi delavci, od katerih jih je bilo 6 ženskega in eden moškega spola. Za lažjo sledljivost odgovorom so bile glavne ideje vseh odgovorov zabeležene tudi pisno.

V drugem koraku smo nato anketirali tudi študentsko populacijo, da bi pridobili informacije o njihovi izkušnji izdelave bralnega poročila *fiche de lecture*. Za pridobivanje informacij smo sestavili krajši spletni anketni vprašalnik, ki je bil razdeljen na tri sklope. V prvem sklopu smo anketirance povprašali o njihovih bralnih navadah ter uporabi knjižnic na splošno, v drugem sklopu so se vprašanja nanašala na njihovo dosedanje izkušnje z izdelavo bralnega poročila *fiche de lecture*, tretji sklop pa se je osredotočal na ključne informacije, ki so jim pri izbiri knjige v pomoč. Celoten vprašalnik se nahaja v Prilogi 2.

Anketiranje je bilo izvedeno na spletu s pomočjo orodja 1KA v času od pričetka poletnega do konca jesenskega izpitnega obdobja (junij-september 2023).

V ciljno skupino udeležencev so bili uvrščeni vsi aktivni študentje francoščine s prve in druge stopnje študija. Vabilo k izpolnjevanju ankete je bilo poslano na skupno 87 elektronskih naslovov; za razpošiljanje je bil uporabljen visokošolski informacijski sistem VIS, ki je tudi sicer v uporabi za obveščanje študentov glede na specifične skupine in potrebe.¹² Na vabilo se je odzvalo 13 študentov, anketo pa jih je zaključilo 9. Od anketiranih je bilo 7 študentov prve

¹² Npr. za obveščanje samo študentov prvega letnika specifične smeri ali samo študentov pri posameznem predmetu ... Prejemniki sporočil nimajo vpogleda v seznam vseh prejemnikov ali v njihove kontaktne podatke, seveda pa poznajo identiteto pošiljatelja.

stopnje in 2 druge stopnje. Med sodelujočimi je bilo 8 oseb ženskega spola, ena oseba pa se o svojem spolu ni želela opredeliti.

3.3 REZULTATI RAZISKAVE

3.3.1 Pogovori s pedagoškim kadrom Oddelka za romanske jezike in književnosti

V pogovorih s pedagoškimi delavci je bilo najprej izpostavljeno vprašanje branja leposlovnih besedil v francoskem jeziku. Vsi so se strinjali, da je branje leposlovnih besedil v ciljnem jeziku – torej v francoščini – ključnega pomena za kvalitetno pridobivanje znanja in sposobnosti izražanja v tujem jeziku. Dve udeleženki sta izrazili mnenje, da se pri izdelavi pisnih izdelkov pojavljajo razlike med študenti, ki so tudi utečeni in suvereni bralci, ter med študenti, ki ne berejo tako pogosto. Ena udeleženka je opazila, da je med študenti-bralci navadno prisotna tudi višja motivacija za študij in da je zanje značilno bolj aktivno sodelovanje v predavalnici. Večina jih je menila, da bi morali študente bolj spodbujati predvsem k branju sodobne francoske in frankofonske književnosti, ena vprašana pa je specifično poudarila pomen francoskih klasikov (torej starejše književnosti). Vsi vprašani so se strinjali, da bi bil priporočilni seznam lahko ustrezna rešitev za spodbujanje študentov k branju in obiskovanju oddelčne knjižnice, ter da bi ga bili pripravljene uporabljati tudi pri svojih pedagoških aktivnostih.

Ob vprašanju uvrščanja literature na priporočilni seznam je največje število vprašanih poudarilo pomen kvalitete literarnega dela. Nekateri so kot primer izpostavili nujnost spremljanja nagrajenih francoskih literarnih del, ki bi bralce lahko pritegnila s svojo inovativnostjo ali aktualnostjo. Nekaj vprašanih je opozorilo na jezikovno dostopnost dela; če bi se delo jezikovno izkazalo za preveč zapleteno, bi to študente namreč hitreje odvrnilo od branja. Nazadnje pa so izpostavili tudi prednosti aktivnega vključevanja študentov v spremljanje sodobne francoske literarne produkcije z udeležbo literarnih dogodkov, ki bi jih lahko spodbudili k raziskovanju novih literarnih glasov.

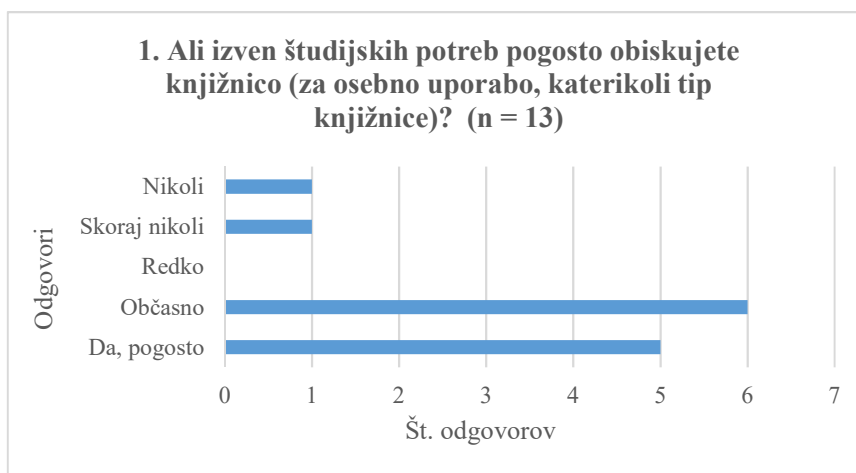
3.3.2 Rezultati ankete

Anketni vprašalnik je bil razdeljen v tri sklope in je vseboval 14 vprašanj. Za analizo odgovorov ankete smo se odločili kljub majhnemu številu odzivov, saj smo menili, da so odgovori dovolj razgibani in reprezentativni tudi za širšo populacijo študentov, ki uporabljajo storitve knjižnice.

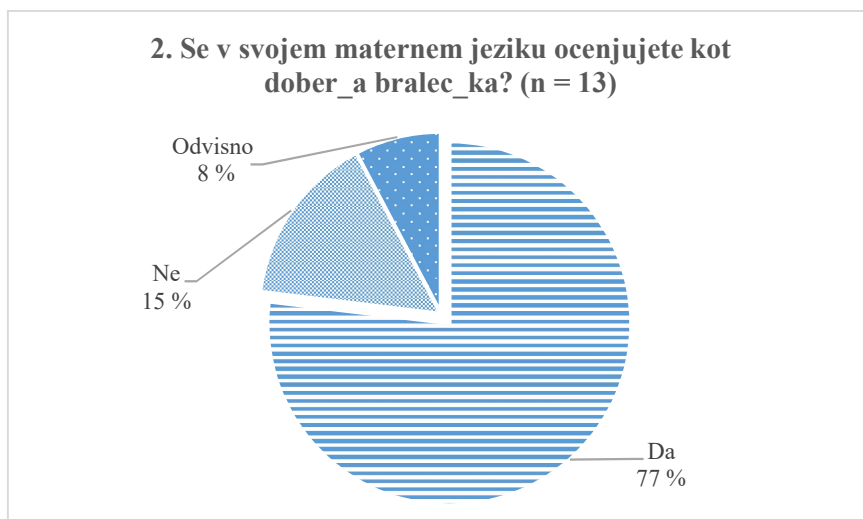
- **Prvi vsebinski sklop: odnos študentov do branja in obiskovanja knjižnic**

V prvem sklopu so se vprašanja nanašala na odnos študentov do branja in do obiskovanja knjižnic. Na prvo vprašanje o obiskovanju knjižnice v prostem času in za osebno uporabo je odgovorilo 13 vprašanih. Od tega se je največ vprašanih (6) opredelilo kot občasne obiskovalce, 5 kot pogoste obiskovalce, 2 pa sta izbrala možnosti »skoraj nikoli« in »nikoli«.

Na vprašanje, ali se v svojem maternem jeziku ocenjujejo kot dobri bralci, je (v skladu s prejšnjimi odgovori) 10 vprašanih odgovorilo z »da«, 2 sta odgovorila z »ne«, 1 pa se je odločil za možnost »odvisno« in ga utemeljil z odgovorom, da *ne ve, kaj pomeni biti dober bralec*.

Slika 1: Pogostost obiska knjižnice za osebno uporabo pri anketiranih študentih

Slika 2: Samoocena bralnih spretnosti pri anketiranih študentih

- **Drugi vsebinski sklop: študentska izkušnja z izdelavo bralnega poročila**

Drugi sklop vprašanj se je nanašal na izdelavo bralnega poročila *fiche de lecture*, zanimalo pa nas je predvsem, kakšne so bile študentske izkušnje z njim. Cilj sklopa je bil pridobiti zadostne informacije o uporabniškem procesu izbire gradiva ter o možnih izzivih, s katerimi so se študentje pri tem srečevali.

Na vprašanje, ali so v sklopu lektorskih vaj izdelovali poročilo *fiche de lecture*, je 100 % (13) vprašanih odgovorilo z »da«. Od tega jih je primerno knjigo (vprašanje 4) večina našla v oddelčni knjižnici na fakulteti (8), 2 osebi sta si jo izposodili na oddelku s tujimi knjigami v lokalni splošni knjižnici, 2 sta knjigo kupili oz. pridobili samostojno, 1 pa si jo je izposodila v drugi specialni knjižnici – kot primer je bila v vprašalniku podana mediateka Francoskega inštituta v Sloveniji.

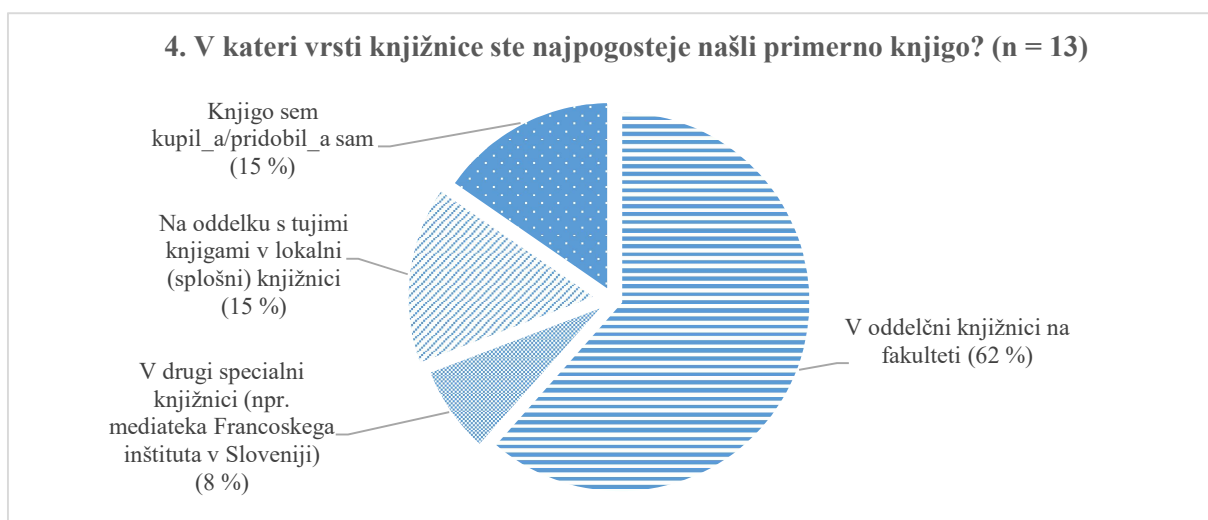
Na peto vprašanje, ki je študente spraševalo o tem, ali se jim je izbira primernih knjig zdela težka, je bilo od 10 podanih odgovorov 5 opredeljenih za možnost »da« in 5 za »ne«. Kot utemeljitev za težavnost izbire so bili podani naslednji argumenti:

- Ker moje znanje ni bilo dovolj dobro.
- Nisem vedela, katerega avtorja bi izbrala.
- Da bi mi bila všeč in ni pretežka.

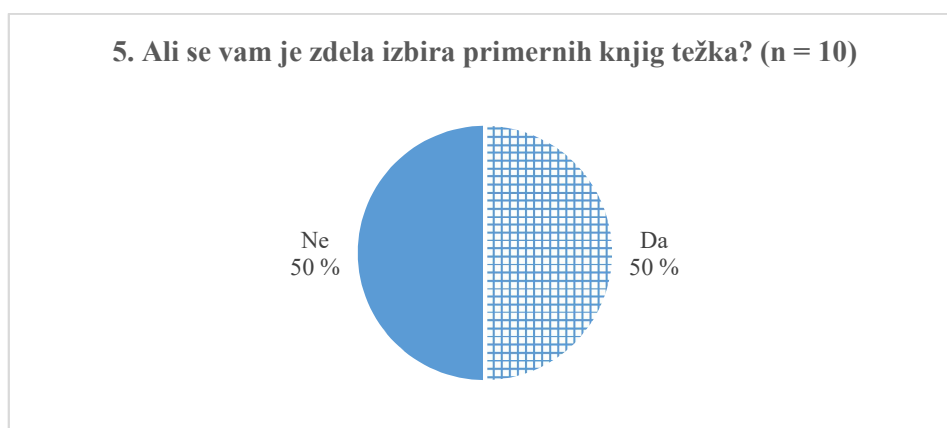
- *Ne veš, da je jezik težek, dokler ne začneš brati in zato 3 knjige prebereš do 10 strani, preden najdeš primerno.*

Kot utemeljitev, zakaj se vprašanim izbira *ni* zdela težavna, sta bila podana naslednja argumenta:

- *Ker niti ni veliko francoskih knjig na voljo v knjižnici, kjer si sposojam.*
- *Pomagala mi je knjižničarka.*

Slika 3: Primernost knjižnice za iskanje ustreznega gradiva glede na vrsto knjižnice po mnenju anketiranih študentov

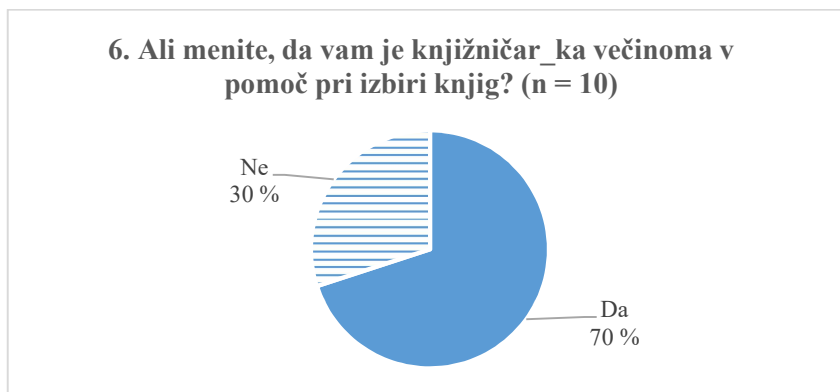
Slika 4: Ocena zahtevnosti izbire primernih knjig pri anketiranih študentih

Šesto vprašanje je bilo namenjeno oceni vloge knjižničarja v procesu izbire knjižnega gradiva. Od 10 vprašanih jih je 7 menilo, da jim je bil knjižničar pri izbiri večinoma v pomoč, 3 pa ne. Na vprašanje, zakaj ne, je bil podan naslednji odgovor:

- *Včasih se moraš prehitro odločati in sploh ne pogledaš dobro. In vse je odvisno od tega, kaj bo oseba našla in kaj že ve. Lahko bi bila možnost, da si mi sami malo pogledamo.*

Na vprašanje, zakaj da, pa je bilo navedeno:

- *Na moje prošnje mi je predlagala več različnih avtorjev, ter mi knjige predstavila na kratko.*
- *Izčrpne informacije.*
- *Vedno mi koristno svetuje.*

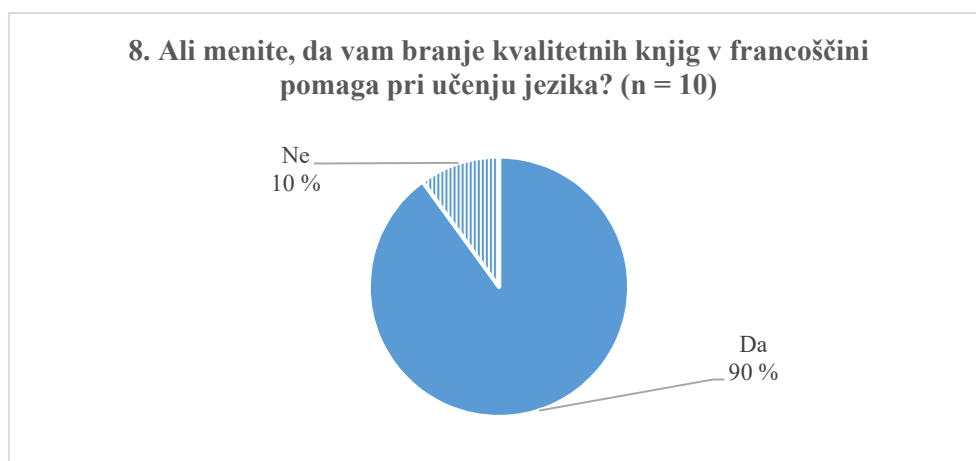
Slika 5: Ocena uspešnosti knjižničarjeve pomoči pri izbiri gradiva

Sedmo vprašanje je skušalo določiti dejavnike, ki na uporabnike pri izbire knjige najbolj vplivajo. Na voljo je bilo več možnih odgovorov ter dodajanje lastnih predlogov. Od 10 odgovorov se je 8 sodelujočih opredelilo za »zanimivo tematiko« in »primeren obseg, dolžino knjige«, 7 za »žanrsko ustreza mojim bralnim preferencam«, 5 za »dostopen jezik« in 3 za »kvaliteto knjige (nagrajena, javno prepoznana ipd.)«. Nobena od vprašanih oseb se ni odločila za možnost »da avtorja_ico dela že poznam«.

Osmo vprašanje je bilo namenjeno oceni vloge, ki jo ima po mnenju študentov branje knjig v francoščini na njihovo usvajanje znanja v tem jeziku. Od 10 vprašanih jih je bilo 9 mnenja, da jim branje pomaga pri učenju jezika, 1 oseba pa se s trditvijo ni strinjala.

Slika 6: Glavni dejavniki pri izbiri leposlovnih del po mnenju anketirancev

Slika 7: Mnenje anketiranih študentov o vlogi branja pri učenju tujega jezika

Na vprašanje, ali bi si želeli podrobnejši priporočilni seznam ustreznih knjig, s katerimi razpolaga oddelčna knjižnica, so vsi vprašani odgovorili z »da«, na vprašanje, ali menijo, da bi tak seznam uporabljali tudi za branje izven študijskih obveznosti, pa jih je 8 odgovorilo pritrdilno, 2 pa nikalno.

Zadnje vprašanje v sklopu je bilo namenjeno informaciji, ali študentje menijo, da bi jih zanesljiv priporočilni seznam spodbudil tudi k pogostejšemu obisku knjižnice. Od 10 vprašanih jih je 9 odgovorilo z »da«, 1 pa z »ne«.

Slika 8: Mnenje anketiranih študentov o uporabi priporočilnega seznama izven študijskih obveznosti

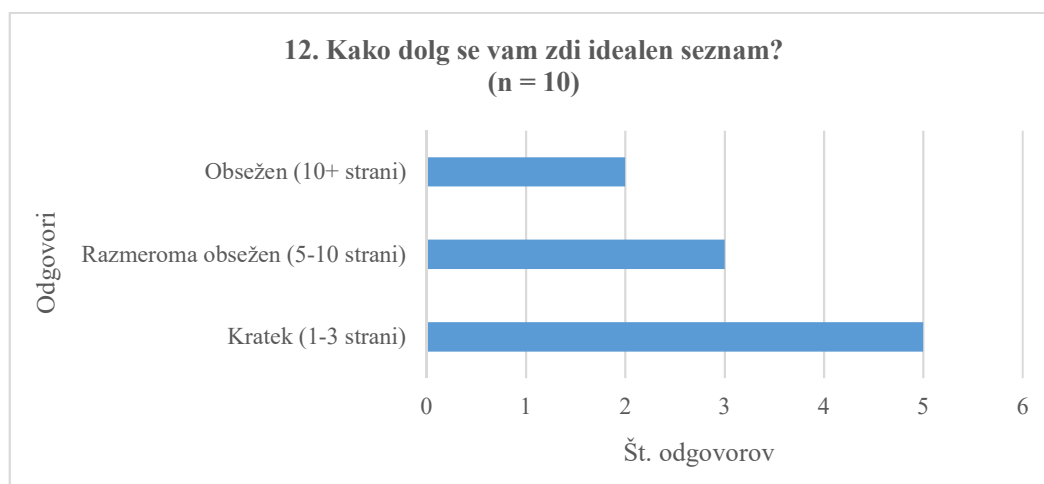

Slika 9: Mnenje anketiranih študentov o vlogi priporočilnega seznama pri spodbujanju k obisku knjižnice

- **Tretji vsebinski sklop: kakšen seznam bi si vprašani želeli?**

Tretji sklop vprašanj se je nanašal neposredno na priporočilni seznam. Glavni cilj sklopa je bil pridobiti informacije za oblikovanje seznama, ki bi ga študentje tudi uporabljali, saj bi naslavljal stvari, ki jih pri izbiri dela najbolj zanimajo.

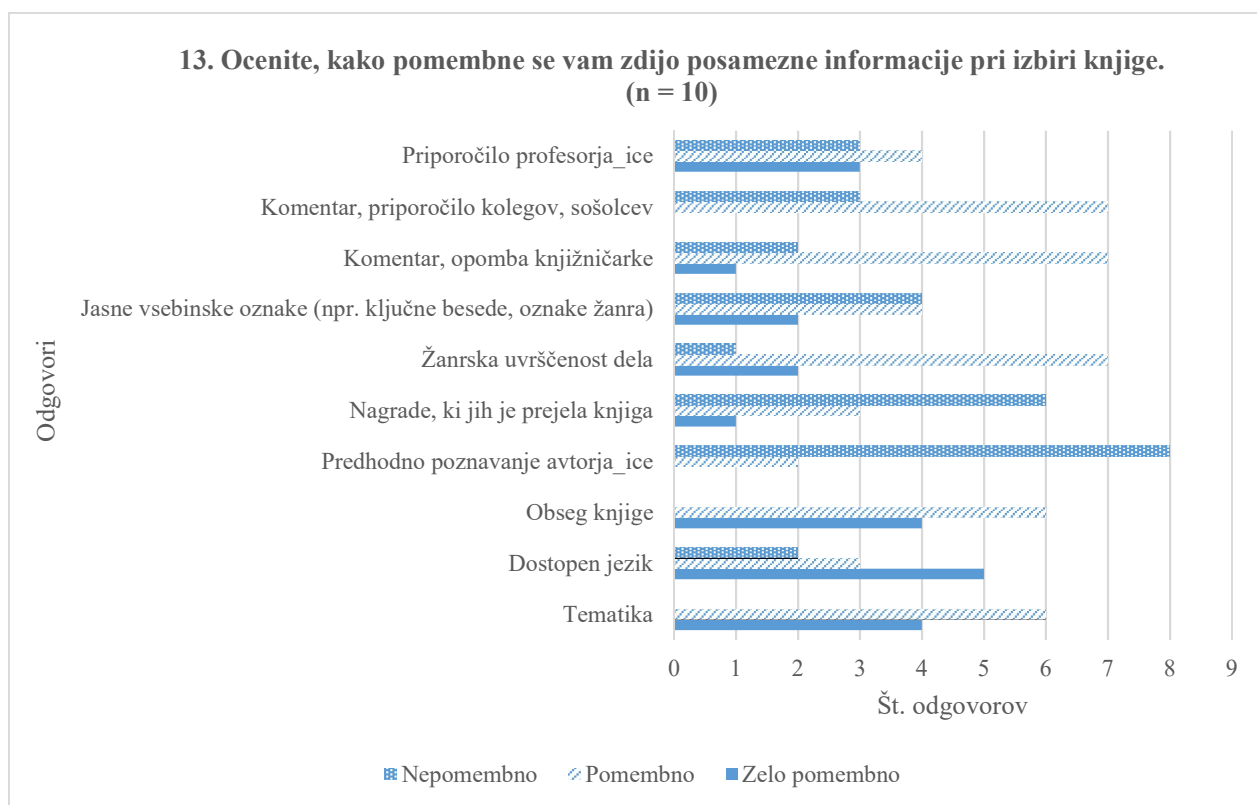
Dvanajsto vprašanje je anketirance spraševalo po idealni dolžini bralnega seznama. 5 vprašanih je izbralo možnost »kratek (1-3 strani)«, 3 osebe so izbrale »razmeroma obsežen (5-10 strani)« in 2 osebi »obsežen (10+ strani)«.

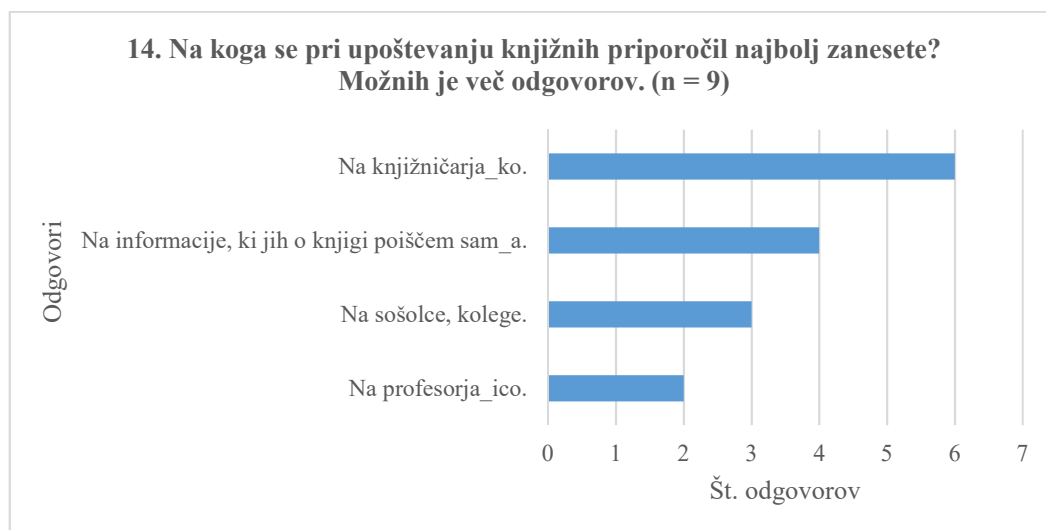
Slika 10: Mnenje anketiranih študentov o idealni dolžini priporočilnega seznama

Trinajsto vprašanje je bilo zastavljeno kot najbolj kompleksno, saj je spraševalo po oceni pomembnosti prisotnosti posameznih informacij v priporočilnem seznamu. Vprašani so lahko za vsako posamezno informacijo izbrali med možnostmi »zelo pomembno«, »pomembno« in »nepomembno«. *Priporočilo profesorja* sta 2 osebi izbrali za »nepomembno«, 4 osebe za »pomembno« in 3 osebe za »zelo pomembno«. *Priporočilo kolegov in sošolcev* so, po drugi strani, 3 osebe označile kot »nepomembno«, 7 oseb pa kot »pomembno«. Kot »pomembno« je 7 oseb prav tako izbralo *komentar ali opombo knjižničarke*, ena oseba je to možnost celo označila za »zelo pomembno«, dve osebi pa za »nepomembno«. Jasne vsebinske oznake so 4 osebe videle kot »nepomembne« in 4 kot »pomembne«, 2 pa celo kot »zelo pomembne«. *Žanrska uvrščenost dela* je bila po mnenju 7 oseb »pomembna« in 2 oseb »zelo pomembna« informacija, 1 osebi se je zdela »nepomembna«. Enako raven pomembnosti so vprašani namenili kategorijama *obseg knjige* in *tematika* (6 oznak za »pomembno« in 4 oznake za »zelo pomembno«), kot eden pomembnejših elementov pri izbiri pa so prepoznali tudi *dostopen jezik* s 5 glasovi za »zelo pomembno«, 3 glasovi za »pomembno« in enim glasom za »nepomembno«. Od vseh najmanj pomembna kategorija se je vprašanim zdela *predhodno poznavanje avtorja_ice*, saj ga je 8 ljudi označilo za »nepomembno« in 2 za »pomembno«.

Štirinajsto vprašanje je bilo namenjeno ugotovitvi, na čigava priporočila se študentje pri izbiri knjig najbolj zanesejo. Pri vprašanju je bilo možnih več odgovorov. Največ oseb (6) je označilo, da se najbolj zanesejo na knjižničarja oz. knjižničarko, 4 osebe se zanašajo na informacije, ki jih o knjigi poiščejo same, 3 osebe so se odločile za sošolce oz. kolege, 2 pa za profesorja ali profesorico.

Slika 11: Ocena pomembnosti posameznih informacij za izbiro knjige pri anketiranih študentih

Slika 12: Zanesljivost posameznih virov informacij pri upoštevanju knjižnih priporočil po mnenju anketiranih študentov

Nazadnje smo sodelujoče vprašali, če imajo tudi sami kakšen predlog. Prejeli smo dva odgovora:

- *Seznam knjig za začetnike določenega jezika. Po možnosti kjer je več besed na tematike, ki jih v tistem trenutku obravnavamo.*
- *Da bi bila knjižnica bolj dostopna. V smislu, da bi se lahko sami dotikali knjige in odprli, da bi lahko šli noter in pogledali po policah.*

3.4 RAZPRAVA

V raziskavi smo na podlagi zastavljenih raziskovalnih vprašanj in izvedene ankete ugotavljali, kakšen bi bil primeren priporočilni seznam za študente francoščine na Oddelku za romanske jezike in književnosti, na kakšne potrebe in dileme bi moral odgovoriti in kako bi jim v skladu s poslanstvom knjižnice nudil podporo pri izvajanju študijskega procesa.

Število prejetih odgovorov na anketni vprašalnik je bilo majhno, kar nas je sicer razočaralo, ni pa bilo nepričakovano. Vseeno menimo, da je bila analiza odgovorov na mestu, saj so bili konsistentni glede na predhodne izkušnje z izposojjo in so jedrnatno povzeli mnoga vprašanja in dileme, ki so se pri delu s študenti izražala že na individualni ravni. Majhno število odgovorov na anketni vprašalnik bi lahko, v retrospektivi, po eni strani pripisali značaju pridobivanja informacij v obliki spletne ankete, ki so jo študentje morda doživljali le kot »še eno vsiljivo študijsko anketo«¹³, po drugi strani pa lahko kaže na pomanjkanje interesa za interakcijo z oddelčno knjižnico pri študentih. Slednjo problematiko bi lahko nagovorili na več načinov: z uvedbo sistema knjižnega priporočanja, v katerem bi študent za vključitev v seznam sam predlagal svojo najljubšo knjigo, ali s sistemom t. i. *desiderate*, seznama, v katerega bi študentje sami prispevali svoje predloge za nakup in vključevanje gradiva v zbirko. Oba pristopa bi pri študentskih uporabnikih lahko vzbudila občutek večje vključenosti v izgradnjo zbirke in v njih utrdila občutek, da je knjižnica delno »tudi njihova«. Menimo, da mora za uresničevanje svojega poslanstva oddelčna knjižnica nujno zavzeti pozicijo prostora, ki je v prvi vrsti namenjen prav njim - uporabnikom.

¹³ Študentje Filozofske fakultete morajo namreč v visokošolskem informacijskem sistemu VIS izpolnjevati ankete o svoji izkušnji s predmetom in profesorjem, preden se lahko pri posameznem predmetu prijavijo na izpit.

V analizi odgovorov so se nam zdeli zanimivi predvsem odgovori na sedmo vprašanje: *Kaj se vam zdi pri izbiri primerne knjige najpomembnejše?* Zdi se, da predhodno poznavanje avtorja oz. avtorice dela ne igra nikakršne vloge pri odločanju za knjigo, kar kaže, da so študentje v veliki meri odprti za odkrivanje novih literarnih del. Glavni kriteriji (ki so se delno izrisovali tudi tekom izposoje med študijskim letom) so bili predvsem aktualnost in zanimivost tematike, žanrska ustreznost študentovim bralnim preferencam in primerna dolžina knjige. Jasno je torej, da se mora zdeti ponujeno literarno delo študentu predvsem obvladljivo, kar razloži tudi izražene želje po osebнем pristopu do gradiva. Možno je namreč, da študentje, ki knjige izbirajo na podlagi prostega pristopa, potencialno relevantne knjige najprej filtrirajo vizualno ter tako ocenjujejo, katero delo jim ne bo predstavljalo prevelikega zalogaja z vidika truda in časovnega vložka. Priporočilni seznam se s tem lahko spopade tako, da vključuje knjige različnih obsegov ter uporabnikom obenem omogoča pregledovanje tudi glede na omenjeno kategorijo; vsekakor pa študentov ne bi želeli omejiti le na en sam, fizičen aspekt literarnega dela, saj bi lahko na lestvici prioritet pri izbiri knjige prevladala tudi kakšna druga (npr. še posebej zanimiva tematika, vpadljiv naslov, intrigantne ključne besede). Ob primerjavi mnenj profesorjev in študentov je še posebej opazno, da je pedagoško osebje vselej dajalo prednost kvaliteti knjige, medtem ko so študentje to navedli šele kot peto – predzadnjo – pomembnejšo kategorijo. Pred tem so uvrstili tematiko, obseg, žanrsko in celo jezikovno ustreznost dela. Slednja je na lestvici prioritet prav tako uvrščena relativno nizko, kar nas lahko napeljuje k misli, da so se študentje v veliki meri pripravljani spopasti z jezikovnim izzivom dela, če bo to le ustrezno zanimivo in ne preobsežno. Možno je, da se študentje torej veliko bolj kot intelektualnega napora, ki ga bo delo zahtevalo od njih, zavedajo časovnega vložka, ki ga namenijo literarnemu delu – možno pa je tudi, da pri tem učinkuje (pogosto zmotna) podzavestna ideja, da je po obsegu krajše delo nujno tudi lažje in jezikovno bolj dostopno.

Bolj skladni z mnenjem pedagoškega kadra so bili odgovori na nadaljnja vprašanja. 90 % v anketi sodelujočih študentov je namreč menilo, da jim branje kvalitetnih knjig pomaga pri učenju tujega jezika, v primeru zaposlenih pa so se s trditvijo strinjali vsi vprašani. V obeh populacijah je pri naslednjem vprašanju podpora podrobnejšemu priporočilnemu seznamu znašala 100 %. Tako zaposleni kot anketirani študentje so v veliki večini menili, da bi takšen seznam lahko uporabljali tudi za branje izven študijskih obveznosti (80 % študentov), obenem pa je kar 90 % vprašanih študentov izrazilo mnenje, da bi jih zanesljiv priporočilni seznam spodbudil k pogostejšemu obisku knjižnice. Zlasti slednji podatek lahko razbiramo kot zelo

spodbudnega za projekt priporočilnega seznama, ki je v prvi vrsti namenjen ravno povezovanju oddelčne knjižnice in njenih študentov z namenom prepoznavanja vloge knjižnice pri podpori študijskemu procesu. Prav tako spodbuden je podatek, da je 67 % vprašanih pri vprašanju o tem, na koga se pri upoštevanju knjižnih priporočil najbolj zanesejo, navedlo knjižničarja oz. knjižničarko.

Ugotovitvam sedmega vprašanja je pritrdilo tudi trinajsto vprašanje, ki je študente pozvalo k rangiranju pomembnosti posameznih informacij v kontekstu priporočilnega seznama. Izbira možnosti »zelo pomembno« je lahko enačena z za študenta nujnimi informacijami, izbira možnosti »pomembno« z nečim, kar bi seznamu prineslo dodano vrednost in več možnosti, da ga bodo študentje uporabljali, izbira možnosti »nepomembno« pa nakazuje na zanemarljivost informacije v očeh študentov. Tematiko so študentje izbrali večinoma kot pomemben (60 %) ali zelo pomemben (40 %) dejavnik, nihče pa ji ni pripisal popolnoma nepomembnega statusa. Podobno uvrstitev na lestvici pomembnosti je prejelo tudi mnenje o obsegu knjige. Ker nobena od navedenih kategorij ni prejela nobene opredelitve kot »nepomembno«, smo presodili, da sta to najpomembnejši informaciji, ki sta pri največji količini študentov odločilni za izbiro posamezne knjige. Sorazmerno z odgovori na sedmo vprašanje je bilo uvrščeno tudi predhodno poznavanje avtorja oz. avtorice, ki je bilo v veliki večini primerov opredeljeno kot »nepomembno« (80 %), nihče pa ga ni dojemal kot »zelo pomembnega«. Nekoliko težje je opredeliti pomen nagrad, saj jih je večina (60 %) opredelila kot »nepomembne«, štiri osebe pa so se o njih izrazile kot o »pomembnih« in celo »zelo pomembnih«. Ker jih je kot zelo pomembne prepoznalo predvsem pedagoško osebje, bi jih bilo morda smiselno vključiti na seznam, vendar jim ne pripisati odločilnega pomena pri izbiri študentov in jih zato ne bi bilo smiselno izpostavljati kot ključno informacijo. Nekaj, kar se v odgovorih na sedmo vprašanje ni izkazalo za tako razvidno, so mnenja o vrednosti priporočil in komentarjev drugih: komentarjem oz. opombam knjižničarke in kolegov pomembno mesto pripisuje kar 70 % vprašanih, mnenje knjižničarke pa ena oseba opredeljuje celo kot »zelo pomembno«. Prav tako večinsko pomembno (70 %) se zdi uvrščeno priporočilo profesorjev, ki ga 3 osebe označujejo za »zelo pomembno«, 4 pa za »pomembno«. Če to primerjamo tudi z rezultati štirinajstega vprašanja, ki kažejo na precejšnjo raznolikost mnenj, ki jih študentje pri izbiri upoštevajo, je torej jasno, da priporočilni seznam ne more odsevati samo mnenja enega dela oddelka. Prav zato pa bo smiselno tudi njegovo dopolnjevanje tekom študija, ko bo knjižnica skozi uporabo lahko ocenila njegove najmočnejše (in seveda tudi šibke) točke.

Ker je bilo že večkrat ugotovljeno, da študente zanima predvsem obseg gradiva, je bilo dragoceno mnenje o idealni dolžini seznama, po kateri smo jih vprašali v dvanajstem vprašanju. Polovica se je opredelila za krajši seznam z obsegom do 3 strani, kar pomeni, da bi morale biti informacije veliko bolj strnjene in pregledne. Pri tem se je za razmeroma obsežen seznam med 5 in 10 stranmi odločilo 30 % vprašanih, za obsežen z več kot 10 stranmi pa 20 % vprašanih. Možna rešitev bi bila v seznamu, ki bi vseboval enake informacije, predstavljene na drugačen način. Obširnejši seznam, ki vsebuje številčnejše in bolj podrobne podatke, bi bil tako lahko bolj obsežen, t. i. »osnovni« seznam, ki bi predlagana dela razporejal v širše kategorije, pa bi verjetno ustrezal tistim, ki si želijo krajšega seznama. Ena izmed možnosti bi bila tudi, da bi se v krajši seznam uvrstilo dela, ki bi jih še posebej priporočali¹⁴, vendar bi pri tem morali nujno upoštevati tudi možnost, da bo pretirano poenostavljanje seznama najverjetneje rezultiralo v izbiri po načelu najmanjšega napora, na kar kaže že Zipfov zakon.

Ena glavnih problematik, ki se je izpostavila v anketi, je bila izražena želja študentov po prostem pristopu do gradiva, saj pri svoji izbiri upoštevajo tudi fizični dotik in izgled knjige. Oddelčna knjižnica zaradi svoje prostorske specifik (in posledične skladiščne ureditve polic) študentom ne omogoča prostega pristopa. Vseeno menimo, da bi mogočo rešitev predstavljal nekakšen kompromis, ki bi študentom v sprejemnici knjižnice omogočal prost pristop do posebnih polic z gradivom, namenjenih širšemu branju (tj. branju, ki ga striktno ne določa ali zamejuje seznam temeljne študijske literature). Police bi bile zasnovane na način, ki ne bi vseboval samo knjig, uvrščenih na priporočilni seznam, tako pa bi preprečili možnost, da bi se študentje vselej omejevali le na nabor v seznamu navedenih naslovov in ne bi raziskovali tudi samostojno. S tem, da bi priporočilnemu seznamu dali tudi prostorsko dimenzijo v obliki polic, bi morda lahko spodbudili nov način sodelovanja študenta in knjižnice. Obe rešitvi, tako ločene police s posebej priporočenim leposlovjem za učence tujega jezika kot tudi nekoliko prej omenjeni sistem *desiderate*, sta se izkazali za zelo učinkoviti v mediateki Francoskega inštituta v Ljubljani. Čeprav ima zaprti pristop do gradiva v visokošolski knjižnici svoje pozitivne plati, saj se knjižničar lahko posveti delu s študentom na individualni ravni, to pa hitreje odpre komunikacijo za referenčno delo, bi bilo smiselno in dobrodošlo preizkusiti možnost postavitve gradiva, ki bi študentu omogočala več avtonomije in spontanosti v procesu iskanja.

¹⁴ Npr. z oznakami, kot so: »profesorji priporočajo«, »knjižnica priporoča«, »najbolj izposojano« ...

Za dragocene so se prav tako izkazale povratne informacije študentov, ki za namene pridobivanja gradiva za izdelavo bralnega poročila *fiche de lecture* ne uporabljajo oddelčne knjižnice. Morda bo knjižnica s kvalitetnim, preglednim in dostopnim priporočilnim seznamom naslovila tudi njihove potrebe ter jih tako nagovorila k obisku. Želeli bi, da priporočilni seznam študentom predstavlja neke vrste izhodišče ali bralni smerokaz, ki bi jih uvedel v samostojno raziskovanje sodobnega tujega leposlovja.

Glede na zbrane podatke smo lahko ugotovili, da študentje potrebujejo dodatno podporo pri izbiri gradiva in da bi k razreševanju negotovosti pri soočanju z nalogo lahko pripomogel priporočilni seznam kvalitetnega leposlovja. Čeprav je negotovost pri izbiri primerne leposlovja izrazila polovica vprašanih študentov, je tudi del tistih, ki pri izbiri niso imeli težav, pomoč pri razrešitvi negotovosti pripisal ravno vlogi knjižničarke. Poleg tega so željo po priporočilnem seznamu izrazili kar vsi vprašani. V odgovorih na anketo se je izkazalo, da so študentje pri izbiri najbolj osredotočeni na tematiko, obseg in žanrsko uvrščenost dela. Jezik in kvaliteta knjige sta sekundarnega pomena, medtem ko je podatek o predhodno poznanem avtorju ali avtorici dela zanemarljiv. Tudi zato se kažejo za posebej nujne dodane predmetne oznake na seznamu, ki bi bralca usmerile proti iskanim informacijam. Odgovori anketiranih študentov prav tako nakazujejo na to, da bo priporočilni seznam vplival na njihovo izbiro knjig za neobvezno branje, saj se je 80 % vprašanih strinjalo, da bi bili seznam pripravljeni uporabljati tudi izven študijskih obveznosti, prav tako pa jih je 90 % menilo, da bi jih spodbudil k pogostejšemu obisku knjižnice.

4 PRIPOROČILNI SEZNAM

Ker se v sklopu dodiplomskega študija francoščine od študentov pričakuje priprava 5 bralnih poročil, interesi študentov pa so precej raznoliki, smo se odločili, da na seznam uvrstimo 60 različnih naslovov¹⁵. Pri tem se je nanj zdelo zelo pomembno uvrstiti sodobne francoske in frankofonske avtorje in avtorice, ki se *ne* pojavljajo v drugih seznamih temeljne študijske literature, da bi tako študente spodbudili k branju izven zastavljenih okvirov študija. Obenem smo se prav tako odločili, da bo vsak avtor ali avtorica na seznamu prisoten samo enkrat, saj bi

¹⁵ Menimo, da bo pri tem številu izbira še vedno dovolj pestra, da študentov pri iskanju knjig ne bi omejevala, obenem pa seznam ne bo tako zastrašujoče preobširen, da bi jih odvrnil od uporabe.

morda študente na ta način lahko spodbudili k nadaljnjemu samostojnemu odkrivanju literarnih glasov, ki so jih še posebej nagovorili. Glavni kriteriji za uvrstitev del na priporočilni seznam so bili naslednji:

1. Delo ni starejše od 50 let (tj. je bilo objavljeno po 1973).
2. Delo je bilo v izvirniku napisano v francoščini.
3. Delo je v oddelčni knjižnici dostopno v vsaj enem izvodu.
4. Delo ni uvrščeno na seznam temeljne študijske literature pri nobenem drugem predmetu.

Ker se je v spletni anketi večina vprašanih opredelila v prid krajšega priporočilnega seznama smo se odločili za pripravo krajšega, strnjenelega dokumenta v obsegu ene strani. Glavna težava, ki je nastala pri oblikovanju dokumenta, je bila skopost informacij, ki jih obseg dokumenta dopušča. Zato smo se odločili študentom ponuditi dva seznama, ki vsebujeta istih 60 naslovov, predstavljenih na drugačen način.

4.1 KRAJŠI SEZNAM

Krajši seznam obsega eno stran in je primernejši za uporabo v predavalnici, saj študentom omogoča kratek in hiter pregled del, ki jih knjižnica predlaga v branje. Pri tem sta navedeni le najosnovnejši informaciji (ime in priimek avtorja, naslov dela) ter en grafični simbol, ki namigne o vsebini dela. Simboli so navedeni in interpretirani v legendi nad seznamom. Zanj smo se odločili, saj je po izgledu podoben dosedanjemu orientacijskemu seznamu iz leta 2007/2008 (Priloga 1) in bo zato morda študentom bližji in bolj intuitiven za uporabo.

Menimo, da bi tak seznam lahko služil za vzbujanje začetnega interesa in tako študentom pomagal pri ustvarjanju prvega vtisa o delih, ki jih predlaga knjižnica. S širše zastavljenimi vsebinskimi oznakami si bo študent lažje ustvaril predstavo o tipu gradiva, ki ga pravzaprav išče. Za dodatno olajšavo so vse informacije na seznamu podane v slovenščini. Celoten seznam je na voljo v Prilogi 3.

4.2 DALJŠI SEZNAM

Daljši seznam (Priloga 4) je vsebinsko bistveno podrobnejši in je predstavljen v oblikovanem dokumentu, ki obsega 14 strani (od tega 10 strani dejanskega seznama). Zanj smo se odločili, da bi lahko študentom ponudili več informacij na strukturiran in še vedno koncizen način. Vsak zapis poleg imena in priimka avtorja ter naslova dela vsebuje tudi:

1. COBISS.SI-ID s povezavo do gradiva v spletnem katalogu knjižnice (za pomoč tistim, ki bodo do seznama dostopali v elektronski obliki in bi želeli gradivo rezervirati neposredno od doma, pa tudi za lažje iskanje po spletnem katalogu tistim, ki seznam uporabljajo kot tiskan dokument v knjižnici).
2. Letnico izida (za lažjo oceno časovne umeščenosti dela).
3. Oznako tipa gradiva (roman, kratke zgodbe, eseji).
4. Število strani (za lažjo oceno obsega dela).
5. **Ne vedno:** literarne nagrade, ki jih je prejelo delo.
6. Pet ključnih besed (poskušajo povzeti vsebino, glavne tendence ali značilnosti dela).
7. **Ne vedno:** oznaka »CF« kot neke vrste knjižničarčin namig, ki jih napotuje k odkrivanju drugih avtoric in avtorjev (bodisi, ker delo spominja na drugo delo, ker se avtorji ukvarjajo s podobnimi tematikami, imajo podoben stil pisanja, izhajajo iz podobnega konteksta ...).

Po zgledu *Priročnika za branje kakovostnih mladinskih knjig* Mestne knjižnice Ljubljana, je seznam na koncu opremljen tudi z vsebinskim kazalom, ki uporabniku omogoča iskanje po žanrih, geografskih prvinah del, tematikah, časovnih obdobjih, ki jih delo pokriva, ter po prejetih nagradah. Zadnja stran dokumenta je posvečena dodatnim bralnim predlogom za nadaljnje branje, kamor smo uvrstili bolj zahtevne francoske in frankofonske avtorice ter avtorje, ki jih še posebej priporoča pedagoško osebje. Ta seznam ni dokončan, prazna mesta pa so namenjena dodajanju imen s strani študentov in drugih bralcev. Ker bo seznam v tiskani obliki dostopen v oddelčni knjižnici upamo, da bo na tak način ostajal živ in v stalnem procesu dopolnjevanja, študente pa še vedno spodbujal k obisku knjižnice, saj bo fizični dokument predstavljal dodatno vrednost in ustvarjal vozlišče idej in komunikacije na drugačen način.

Seznam je v celoti zasnovan v francoskem jeziku; tudi zato lahko krajši seznam razumemo le kot uvodni korak, ki bo študenta vodil k uporabi daljšega dokumenta, saj ga pripravi na informacije, ki jih bo srečal tudi v daljši obliki. Tako bo po eni strani razreševal študentovo negotovost, po drugi pa mu bo omogočal enakomeren prestop v bolj kompleksno zastavljeno sfero informacij in zato, upamo, ne bo deloval odbijajoče ali zastrašujoče. Idealna uporaba seznama bi zato obsegala obe obliki, saj gre za iste informacije, predstavljene na drugačen način.

5 ZAKLJUČEK

Priporočilni seznam kvalitetnega leposlovja se je v kontekstu mladinskega knjižničarstva izkazal za učinkovit pripomoček na dveh ravneh: najprej kot dragocen dokument beleženja letne knjižne produkcije, pa tudi kot iznajdljiv in sprotno nadgradljiv sistem priporočanja kvalitetnih knjig za mlade bralce. Čeprav na področju priporočilnih seznamov po naboru in raznolikosti prednjači mladinsko knjižničarstvo, se njihov potencial nakazuje tudi pri nekoliko starejši populaciji, ki vse bolj izraža potrebo po pomoči in usmerjanju pri izbiri leposlovnih knjig za namene študija. Izkazan interes zaposlenih in študentov za poseben dokument, ki bi ga za njihove potrebe ustvarila knjižnica, kaže na to, da bo priporočilni seznam najverjetneje našel svoje mesto tudi v visokošolski knjižnici.

V raziskavi smo z namenom priprave seznama skušali nasloviti glavne dejavnike, ki bi študente pritegnili pri njegovi uporabi. Glavna – a delno že anticipirana – težava, s katero smo se pri izvajanju raziskave srečali, je bilo majhno število odgovorov na spletni anketni vprašalnik. Kljub majhnemu številu odgovorov pa menimo, da smo pridobili jasno idejo o potrebah študentov pri sistemu knjižnega priporočanja. Tekom izvajanja raziskave pa so pridobljeni odgovori pokazali tudi na druge potrebe, ki jih anketa ni naslovila direktno a bi se v prihodnosti lahko izkazale za učinkovito in dobrodošlo dopolnitev prakse, ki jo želimo uvesti z uporabo priporočilnega seznama. Ideja o postavitvi posebnih, prosto dostopnih leposlovnih polic, bi se lahko izkazala za nov korak, ki bo v prihodnosti krepil stik med oddelčno knjižnico in njenimi študenti. S pravo umestitvijo v prostor pa bi lahko spodbujala tudi izposojanje drugih, do sedaj s strani študentov bolj zapostavljenih in manj izkoriščenih tipov gradiva (npr. periodike).

Ker smo pri izgradnji seznama želeli upoštevati kar največ izraženih uporabniških potreb, je bil rezultat obširnejši kot smo pričakovali sprva. Vseeno menimo, da je po zasnovi in vsebini presegel sezname temeljne in priporočene študijske literature, s katerimi se študentje srečujejo sicer. Opravljena raziskava sama po sebi še ne poroča o tem, kako uspešno se bo priporočilni seznam v praksi tudi uporabljal, čeprav smo glede na prve odzive lahko optimistični. Za nadaljnje raziskave pa bo smiselno predvsem spremljanje aktivne izposoje gradiva, prisotnega na seznamu, pa tudi nadaljnje spremljanje študentskega obiska knjižnice. Najbolj učinkovit pokazatelj bo zagotovo čas, zato bi bilo anketo smiselno ponoviti po daljšem obdobju (npr. enem letu) uporabe seznama, da bi ugotovili, ali so se uporabniške potrebe spremenile, ali pa je seznam preprosto pripomogel k bolj aktivnemu ozaveščanju potreb pri uporabnikih. Rezultati prav tako ne bodo nujno primerni za vsako visokošolsko knjižnico, saj so študijski programi številni in se soočajo s povsem svojimi specifikami, predvsem pa se pri izvajanju študijskih aktivnosti ne zanašajo na tako izčrpno rabo tujejezičnega leposlovja. Kljub temu menimo, da gre za pozitiven in konstruktiven korak k uresničevanju poslanstva visokošolske knjižnice kot ključne podpornice uporabnikom pri študiju tujega jezika.

6 NAVEDENI VIRI IN LITERATURA

American Library Association. (1987). The mission of a university undergraduate library: model statement. *College & Research Libraries News*, 48(9), 542–545.

<https://doi.org/10.5860/crln.48.9.542>

Kanič, I., Leder, Z., Ujčič, M., Vilar, P. in Vodeb, G. (2009). *Bibliotekarski terminološki slovar*. Zveza bibliotekarskih društev Slovenije.

Lance, K.C. (2000). *Information empowered: the school librarian as an agent of academic achievement in Alaska schools*. Alaska State Library, Juneau.

<https://eric.ed.gov/?id=ED443445>

Logar-Pleško, A. (2002). Visokošolske knjižnice in njihova vloga pri prenovi univerzitetnega študija na prehodu v novo tisočletje. V Dolgan-Petrič, M. (ur.), *Razvoj visokošolskih knjižnic za univerzo 21. stoletja: zbornik referatov* (str. 39–53). Centralna tehniška knjižnica.

Mestna knjižnica Ljubljana. (2022). *Utrip svet(eg(a: priročnik za branje kakovostnih mladinskih knjig 2022: pregled knjižne produkcije za mladino iz leta 2021*.

- Nacionalna strategija za razvoj bralne pismenosti za obdobje 2019-2030*. (2019). Vlada Republike Slovenije. https://www.acs.si/wp-content/uploads/2020/01/Nacionalna_strategija_za_razvoj_bralne_pismenosti_za_obdobje_2019-2030.pdf
- Narodna in univerzitetna knjižnica. (2022). *BibSiSt - statistični podatki o knjižnicah za raziskovalce*. <https://bibsist.si/Podatki-za-raziskovalce>
- Nicholson, H. (2012). How to be engaging: recreational reading and readers' advisory in the academic library. *Public Services Quarterly*, 8(2), 178–186. <https://doi.org/10.1080/15228959.2012.675286>
- Rathe, B. in Blankenship, L. (2006). Recreational reading collections in academic libraries. *Collection Management*, 30(2), 73–85. https://doi.org/10.1300/J105v30n02_06
- Reznowski, G. (2008). The librarian's role in motivating language learners: tales from an Eastern Washington college town. *Reference Services Review*, 36(5), 414–423. <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/00907320810920379/full/pdf>
- Sheldrick Ross, C. (1991). Readers' advisory service: new directions. *RQ*, 30(4), 503–518. <https://www.jstor.org/stable/25828877>
- Sievert, K., Fick, A., Adamski, B., Merrill, A. in LeMay, D. (2018). Library, library, make me a match: impact of form-based readers' advisory on academic library use and student leisure reading. *Reference & User Services Quarterly*, 57(4), 254–265. <https://www.jstor.org/stable/90022646>
- Strategija razvoja Slovenije 2030*. (2017). Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. http://www.vlada.si/fileadmin/dokumenti/si/projekti/2017/srs2030/Strategija_razvoja_Slovenije_2030.pdf
- Turjak, D. (2019). *Mariborska knjižnica kot spodbujevalka branja*. Društvo bibliotekarjev Maribor. http://www.pip-drustvo-bibliotekarjev.v-izdelavi.si.spletnestrani.com/data/upload/predstavitve/referat_branje2.pdf
- Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za romanske jezike in književnosti. (b. d.). *Dvopredmetni univerzitetni študijski program prve stopnje Francistika - Predmetnik*. <https://romanistika.ff.uni-lj.si/dodiplomski-studij-romanistika/dvopredmetni-univerzitetni-studijski-program-prve-stopnje-francistika>

Vidic, M. in Južnič, P. (2013). Odnos »visokošolski knjižničar – študent«: kako študentje poznajo delo visokošolskega knjižničarja. *Knjižnica*, 54(1-2), 59–77.

<https://knjiznica.zbds-zveza.si/knjiznica/article/view/5980>

PRILOGE

Priloga 1: Primer dosedanjega orientacijskega seznama sodobnih frankofonskih avtorjev z opombami knjižničarke

Zbirna biblioteka v Ljubljani (RMT)

STÉPHANE DENIS - SISTÈRE

BESTANETTE PÉRISSOL - ANABRA C
(A BILLE CHOROUKITE)

JEAN - PAUL DUBOIS - UNE VIE FRANÇAISE

Francoski jezik
2007/2008

ORIENTACIJSKI SEZNAM SODOBNIH FRANKOFONSKIH AVTORJEV

✓ ☐ Elieette Abécassis	✓ ☐ Jérôme Garcin (1)	✓ ☐ Daniel Pennac
✓ ☐ Olivier Adam (1)	✓ ☐ Romain Gary (2)	✓ ☐ Georges Perec (6)
✓ ☐ D. G.	✓ ☐ Laurent Gaudé (1)	✓ ☐ Yann Queffélec (2)
✓ ☐ Jacques-Pierre Amette (1)	✓ ☐ Anna Gavalda	✓ ☐ Pascal Quignard (3)
✓ ☐ Muriel Barbery	✓ ☐ Brigitte Giraud	✓ ☐ Patrick Rambaud (1)
✓ ☐ René Barjavel	✓ ☐ Bernard Giraudeau	✓ ☐ Vincent Ravalec
✓ ☐ Hervé Bazin (2)	✓ ☐ Patrick Grainville	✓ ☐ Alain Rémond
✓ ☐ Frédéric Beigbeder	✓ ☐ Jean-Cristophe Grangé (2)	✓ ☐ Jean Rouaud (1)
✓ ☐ Tahar Ben Jelloun (1)	✓ ☐ Pierre Grimbert	✓ ☐ Pascale Roze
✓ ☐ Yves Berger	✓ ☐ Adrian Goetz	✓ ☐ Jean-Christophe Rufin (1)
✓ ☐ Philippe Besson (1)	✓ ☐ Denis Guedj	✓ ☐ Shan Sa (1)
✓ ☐ Patrick Besson	✓ ☐ Eric Holder	✓ ☐ Robert Sabatier (3)
✓ ☐ Joseph Bialot	✓ ☐ Michel Houellebecq (3)	✓ ☐ Eric-Emmanuel Schmidt
✓ ☐ Christian Bobin (1)	✓ ☐ Jean-Claude Izzo	✓ ☐ Jean-Jacques Schul
✓ ☐ Rachid Boudjera	✓ ☐ Alexandre Jardin (1)	✓ ☐ Jorge Semprun (1)
✓ ☐ Pascal Bruckner (1)	✓ ☐ Régis Jauffret (1)	✓ ☐ Jacques Séréna
✓ ☐ Serge Brussolo	✓ ☐ Yasmine Khadra (1)	✓ ☐ Michel Serres
✓ ☐ Emanuel Carrière	✓ ☐ Philippe Labro	✓ ☐ Dai Sijie (2)
✓ ☐ Michel del Castillo	✓ ☐ Camille Laurens (1)	✓ ☐ Philippe Sollers (7)
✓ ☐ Patrick Cauvin (1)	✓ ☐ Eric Laurrent	✓ ☐ Jean-Philippe Toussaint (1)
✓ ☐ Didier Cauwelaert (2)	✓ ☐ Jean-Marie Gustave Le Clézio (8)	✓ ☐ Fred Vargas
✓ ☐ Patrick Chamoiseau	✓ ☐ Martine Le Coz (1)	✓ ☐ Jean Vautrin
✓ ☐ Maxime Chattam	✓ ☐ Guillaume Le Touz	✓ ☐ Bernard Werber (1)
✓ ☐ Philippe Claudel (1)	✓ ☐ Bernar-Henry Lévy (1)	✓ ☐ François Weyergans (3)
✓ ☐ Bernard Clavel	✓ ☐ Marc Levy	✓ ☐ Anne Wiazemsky (1)
✓ ☐ Albert Cohen (1)	✓ ☐ John Littell	<i>Jacqueline Kéroux - fils de</i>
✓ ☐ Paule Constant	✓ ☐ Gérard Klein	* <i>BOURAUI, Nino</i> <i>(les mauvaises pensées)</i>
✓ ☐ Alec Covin	✓ ☐ Amin Maalouf (2)	* <i>BRENNER, Jacques</i> <i>(les petites filles de</i> <i>Courtselles)</i>
✓ ☐ Catherine Cusset	✓ ☐ Andreï Makine (1)	* <i>CHATELET, N.</i> <i>(Histoires de bandes,</i> <i>la petite aux toumsoles)</i>
✓ ☐ Maurice G. Dantec	✓ ☐ Jean-Patrick Manchette	* <i>TOURNIER, Michel (4)</i>
✓ ☐ Marie Darrieusecq (1)	✓ ☐ Eduardo Manet	* <i>DEFOLLES, R.</i>
✓ ☐ Gérard De Cortanze	✓ ☐ Robert Merle	
✓ ☐ Philippe Delerm (2)	✓ ☐ Pierre Michon	
✓ ☐ Virginie Despentes	✓ ☐ Richard Millet	
✓ ☐ Philippe Djian (1)	✓ ☐ Patrick Modiano (1)	
✓ ☐ Philippe Doumenc	✓ ☐ Guillaume Musso	
✓ ☐ Jean-Paul Dubois (1)	✓ ☐ Eric Neuhoft (2)	
✓ ☐ Jean Echenoz	✓ ☐ Marie Nimier (1)	
✓ ☐ Annie Ernaux	✓ ☐ François Nourissier (1)	
✓ ☐ Dominique Fernandez	✓ ☐ Amélie Nothomb (2)	
✓ ☐ Pascal Fioretto	✓ ☐ Jean d'Ormesson (1)	
✓ ☐ Eric Fottorino (1)	✓ ☐ Eric Orsenna	

BARBERY, M.
L'élégance du hérisson

RONAUER M.
Trouble

LEBOY G.
Alabama

Danyne BOND -
les yeux noirs

Priloga 2: Anketni vprašalnik

- 1) Ali izven študija pogosto obiskujete knjižnico (za osebne potrebe)?
- ☐ Da, pogosto ☐ Skoraj nikoli
☐ Občasno ☐ Nikoli
☐ Redko
- 2) Se v svojem jeziku ocenjujete kot dober_a bralec_ka?
- ☐ Da
☐ Ne
☐ Odvisno: _____
- 3) Ste v sklopu lektorskih vaj iz francoščine v rabi izdelovali t. i. *fiche de lecture*?
- ☐ Da
☐ Ne
- 4) V kateri vrsti knjižnice ste najpogosteje našli primerno knjigo?
- ☐ V oddelčni knjižnici na fakulteti.
☐ V drugi specialni knjižnici (npr. mediateka Francoskega inštituta v Sloveniji)
☐ Na oddelku s tujimi knjigami v lokalni (splošni) knjižnici.
☐ Knjigo sem kupil_a/pridobil_a sam_a.
☐ Drugo: _____
- 5) Ali se vam je zdela izbira primernih knjig težka? Zakaj?
- ☐ Da
☐ Ne
- 6) Ali menite, da vam je knjižničar_ka večinoma v pomoč pri izbiri knjig? Zakaj?
- ☐ Da
☐ Ne
- 7) Kaj se vam zdi pri izbiri primerne knjige najpomembneje?
- ☐ Zanimiva tematika.
☐ Dostopen jezik.
☐ Primeren obseg, dolžina knjige.
☐ Da avtorja_ico dela že poznam.
☐ Kvaliteta knjige (nagrajena, javno prepoznana, ipd.)
☐ Žanrsko ustreza mojim bralnim preferencam.
- 8) Ali menite, da vam branje kvalitetnih knjig v francoščini pomaga pri učenju jezika?
- ☐ Da
☐ Ne
- 9) Bi si želeli podrobnejši seznam ustreznih knjig, ki so na voljo v oddelčni knjižnici?
- ☐ Da
☐ Ne

10) Menite, da bi tak seznam uporabljali tudi za branje izven študijskih obveznosti?

- ☐ Da
- ☐ Ne

11) Ali menite, da bi vas zanesljiv priporočilni seznam spodbudil k pogostejšemu obisku knjižnice?

- ☐ Da
- ☐ Ne

12) Kako dolg se vam zdi idealen seznam?

- ☐ Kratek (1-3 strani)
- ☐ Razmeroma obsežen (5-10 strani)
- ☐ Obsežen (10+ strani)

13) Ocenite, kako pomembne se vam zdijo posamezne informacije pri izbiri knjige!

	Zelo pomembno	Pomembno	Nepomembno
Tematika	☐	☐	☐
Dostopen jezik	☐	☐	☐
Obseg knjige	☐	☐	☐
Predhodno poznavanje avtorja_ice	☐	☐	☐
Nagrade, ki jih je prejela knjiga	☐	☐	☐
Žanrska uvrščenost dela	☐	☐	☐
Jasne vsebinske oznake (npr. ključne besede)	☐	☐	☐
Komentar, opomba knjižničarke	☐	☐	☐
Priporočilo profesorja_ice	☐	☐	☐

14) Na koga se pri upoštevanju knjižnih priporočil najbolj zanesete? (možnih je več odgovorov)

- ☐ Na knjižničarja_ko.
- ☐ Na profesorja_ico.
- ☐ Na sošolce, kolege.
- ☐ Na informacije, ki jih o knjigi poiščem sam/a.

15) Spol

- ☐ Moški
- ☐ Ženski
- ☐ Drugo – se ne želim opredeliti

16) V katero skupino spadate?

- ☐ Dodiplomski_a študent_ka (1. stopnja)
- ☐ Podiplomski_a študent_ka (2. stopnja)

Priloga 3: Krajši priporočilni seznam sodobnih francoskih in frankofonskih del

LEGENDA:

◇ – priporočilo profesorjev	Δ – sodoben jezik	○ – potovanja, beg	♦ – zgodovinska tematika
△ – priporočilo knjižnice	↑ – daljše od 300 strani	* – napeto	♥ – ljubezen, odnosi
● – priporočilo študentov	↓ – krajše od 200 strani	~ – spomini, osebno	♪ – umetnost

1. Aubry, Gwanaëlle : *Personne* ↓
2. Bâ, Mariama : *Une si longue lettre* △
3. Barbery, Muriel : *L'élégance du hérisson* ↑
4. Beigbeder, Frederic : *99 francs* Δ
5. Binet, Laurent : *La septième fonction du langage* *
6. Bona, Dominique : *Colette et les siennes* ↑
7. Châtelet, Noëlle : *Histoires de bouches* ↓
8. Chevalley, Guy Y. : *De fiel et de fleurs* ↓
9. Cusset, Catherine : *L'autre qu'on adorait* ●
10. Daoud, Kamel : *Meursault, contre-enquête* △
11. Darrieussecq, Marie : *Le Mal de mer* ○
12. Delerm, Philippe : *La première gorgée de bière et autres plaisirs minuscules* ◇
13. Despentes, Virginie : *Cher connard* Δ
14. Dieudonné, Adeline : *Double vie* △
15. Djavadi, Négar : *La Désorientale* ●
16. Énard, Mathias : *Parle-leur de batailles, de rois et d'éléphants* ♦
17. Ernaux, Annie : *La place* ◇
18. Foenkinos, David : *Charlotte* ~
19. Fontanel, Sophie : *Grandir* ↓
20. Gauz : *Debout-payé* Δ
21. Gavalda, Anna : *Je voudrais que quelqu'un m'attende quelque part* ●
22. Germain, Sylvie : *Pleurante des rues de Prague* ↓
23. Grémillon, Hélène : *Le confident* ♥
24. Haenel, Yannick : *Je cherche l'Italie* Δ
25. Henri, Catherine : *Libres cours* ~
26. Jardin, Alexandre : *Le roman des Jardin* ~
27. Jauffret, Régis : *Cannibales* Δ
28. Khadra, Yasmina : *Attentat* *
29. Kristof, Agota : *Le grand cahier* ◇
30. Le Clézio, J. M. G. : *Ritournelle de la faim* ~
31. Leroy, Gilles : *Alabama Song* ○
32. Louis, Édouard : *En finir avec Eddy Bellegueule* △
33. Maalouf, Amin : *Le Rocher de Tanios* ♦
34. Makine, Andreï : *L'archipel d'une autre vie* ○
35. Meizoz, Jérôme : *Haut Val des loups* *
36. Modiano, Patrick : *Pour que tu ne te perdes pas dans le quartier* ♦
37. Moustaki, Georges : *Petite rue des Bouchers* ♪
38. Ndiaye, Marie : *La sorcière* ↓
39. Némirovsky, Irène : *Le malentendu* ♥
40. Nimier, Marie : *Vous dansez ?* ♪
41. Nothomb, Amélie : *Antéchrista* *
42. Palou, Anthony : *Fruits & légumes* ~
43. Perec, Georges : *Je suis né* ♪
44. Récondo, Lénor de : *Point cardinal* △
45. Reza, Yasmina : *Babylone* Δ
46. Roegiers, Patrick : *Beau regard* *
47. Schmitt, Eric-Emmanuel : *Ulysse from Bagdad* ○
48. Schuller, Michelle : *Une femme qui ne disait rien* ♥
49. Slimani, Leïla : *Chanson douce* △
50. Steeman, Stanislas-André : *Légitime défense Quai des Orfèvres* *
51. Svit, Brina : *Moreno* ~
52. Tesson, Sylvain : *Dans les forêts de Sibérie* ○
53. Teulé, Jean : *Le Magasin des Suicides* Δ
54. Tuil, Karine : *Les choses humaines* *
55. Vigan, Delphine de : *D'après une histoire vraie* *
56. Violet, Lydie, Marie Desplechin : *La Vie sauve* ~
57. Vuillard, Éric : *L'ordre du jour* ♦
58. Wiazemsky, Anne : *Jeune fille* ~
59. Xenakis, Françoise : *Attends-moi* *
60. Zeniter, Alice : *Sombre dimanche* ♦

Priloga 4 : Daljši priporočilni seznam sodobnih francoskih in frankofonskih del

Liste de référence d'oeuvres littéraires françaises et
francophones contemporaines

pour approfondir sa lecture lors des études du français

Gwenaëlle Aubry : Personne

(COBISS.SI-ID : [44083042](#))

2009

roman

158 p.

Prix Fémina 2009

roman autobiographique / famille / mélancolie / pères et filles / trouble bipolaire

Mariama Bâ : Une si longue lettre

(COBISS.SI-ID - [48767074](#))

1979

roman

164 p.

roman épistolaire / littérature sénégalaise / femmes / deuil / mariage

Muriel Barbery : L'élégance du hérisson

(COBISS.SI-ID - [514991903](#))

2006

roman

359 p.

Prix des libraires 2007 / Prix Culture et Bibliothèques pour tous 2007

roman philosophique / société / préjugés / relations humaines / Japon

Frédéric Beigbeder : 99 francs (14,99€)

(COBISS.SI-ID - [46689890](#))

2000

roman

298 p.

roman autobiographique / publicité / cynisme / consommation / société contemporaine

Laurent Binet : La septième fonction du langage

(COBISS.SI-ID - [515590943](#))

2015

roman

494 p.

Prix Fnac du roman 2015 / Prix Interallié 2015

roman policier et polar / linguistique / humour / satire / pastiche

Dominique Bona : Colette et les siennes

(COBISS.SI-ID - [69418082](#))

2017

roman

426 p.

biographie romancée / Belle Époque / amitié / LGBTQ+ / femmes

Noëlle Châtelet : *Histoires de bouches*

(COBISS.SI-ID - [2157629](#))

1988

nouvelles

186 p.

Prix Goncourt de la Nouvelle 1987

histoires courtes / gourmandise / absurde / nourriture / humour

Guy Chevalley : *De fiel et de fleurs*

(COBISS.SI-ID - [28677379](#))

2019

roman

124 p.

littérature suisse / Belle Époque / ironie / condition féminine / fait vécu

Catherine Cusset : *L'autre qu'on adorait*

(COBISS.SI-ID - [1112061534](#))

2016

roman

290 p.

Choix Goncourt des étudiants slovènes 2019

roman autobiographique / amitié / échecs / université / trouble bipolaire

Kamel Daoud : *Meursault, contre-enquête*

(COBISS.SI-ID - [279486976](#))

2014

roman

152 p.

Prix Goncourt du premier roman 2015 / Prix des cinq continents de la francophonie 2014 / Prix François Mauriac 2014

littérature algérienne / colonisation / identité / vengeance / indépendance

CF : Albert Camus, Alice Zeniter

Marie Darrieussecq : *Le mal de mer*

(COBISS.SI-ID - [38412130](#))

1999

roman

125 p.

psychologie / fuite / relations mère-fille / liberté / introspection

Philippe Delerm : Première gorgée de bière et autres plaisirs minuscules

(COBISS.SI-ID : [10944569](#))

1997

nouvelles

93 p.

Prix Grandgousier 1997

histoires courtes / humour / quotidien / souvenirs / bonheur

Virginie Despentes : Cher connard

(COBISS.SI-ID : [146010883](#))

2022

roman

343 p.

roman épistolaire / confinement / féminisme / addiction / société

CF : *Les Liaisons dangereuses*, Régis Jauffret

Adeline Dieudonné : La vraie vie

(COBISS.SI-ID : [69437026](#))

2018

roman

265 p.

Prix Renaudot des Lycéens 2018 / Prix Victor Rossel 2018 / Prix Fnac du Roman 2018 / Grand Prix des lectrices Elle 2019

littérature belge / premier roman / thriller / violences familiales / adolescence

Négar Djavadi : Désorientale

(COBISS.SI-ID : [65468770](#))

2016

roman

352 p.

Prix du Style 2016 / Prix du Roman News 2017

roman autobiographique / saga familiale / Iran / émigration / LGBTQ+

Mathias Énard : Parle-leur de batailles, de rois et d'éléphants

(COBISS.SI-ID : [515168031](#))

2010

roman

153 p.

Prix Goncourt des Lycéens 2010

roman historique / voyages / architecture / renaissance / Turquie

Annie Ernaux : La place

(COBISS.SI-ID : [44957538](#))

1983

roman

113 p.

Prix Renaudot 1984 / Prix Nobel de Littérature 2022

roman autobiographique / Normandie / enfance / classes sociales / famille

David Foenkinos : Charlotte

(COBISS.SI-ID : [59137378](#))

2014

roman

220 p.

Prix Renaudot 2014 / Prix Goncourt des Lycéens 2014

biographie romancée / Charlotte Salomon / histoire / seconde guerre mondiale / art

Sophie Fontanel : Grandir

(COBISS.SI-ID - [63908194](#))

2010

roman

158 p.

roman autobiographique / souvenirs / amour / relations mère-fille / vieillesse

Gauz : Debout-payé

(COBISS.SI-ID - [119170307](#))

2014

roman

172 p.

roman autobiographique / précarité / humour / immigration / société de consommation

Anna Gavalda : Je voudrais que quelqu'un m'attende quelque part

(COBISS.SI-ID - [55027810](#))

1999

nouvelles

218 p.

Prix 2000 de la nouvelle de l'Académie Française / Grand Prix RTL Lire 2000

histoires courtes / quotidien / amour / vie / émotion

CF : Philippe Delerm

Sylvie Germain : La pleurante des rues de Prague

(COBISS.SI-ID – [69194338](#))

1994

roman poétique

128 p.

poésie en prose / tristesse / deuil / mémoire / mystique

Hélène Grémillon : Le confident

(COBISS.SI-ID - [71107682](#))

2010

roman

315 p.

Prix Littéraire Les Lauriers Verts de premier roman 2010

roman épistolaire / seconde guerre mondiale / maternité / secrets de famille / mensonges

Yannick Haenel : Je cherche l'Italie

(COBISS.SI-ID - [70466146](#))

2015

essais

214 p.

prose courte / voyages / autobiographie / politique / Italie

Catherine Henri : Libres cours : la langue, l'exil

(COBISS.SI-ID - [76254979](#))

2010

nouvelles

160 p.

histoires courtes / jeunesse / études et enseignement / autobiographie / immigration

Alexandre Jardin : Le roman des Jardin

(COBISS.SI-ID - [30731618](#))

2005

roman

313 p.

roman autobiographique / jeunesse / libertinage / secrets de famille / humour

Régis Jauffret : Cannibales

(COBISS.SI-ID - [1112061022](#))

2016

roman

185 p.

roman épistolaire / rupture / humour noir / psychologie / relations

CF : Yasmina Reza, Virginie Despentes

Yasmina Khadra : L'attentat

(COBISS.SI-ID - [30733666](#))

2006

roman

245 p.

Prix de Libraires 2006

roman policier et polar / attentats / terrorisme / conflit israélo-palestinien / littérature algérienne

Agota Kristof : Le grand cahier

(COBISS.SI-ID – [55445346](#))

1995

roman

192 p.

seconde guerre mondiale / totalitarisme / cruauté / jumeaux / Hongrie

Jean-Marie Gustave Le Clézio : Ritournelle de la faim

(COBISS.SI-ID - [1104159582](#))

2008

roman

224 p.

Prix Nobel de Littérature 2008

roman autobiographique / adolescence / bourgeoisie / antisémitisme / seconde guerre mondiale

CF : Patrick Modiano, Irène Némirovsky

Gilles Leroy : Alabama Song

(COBISS.SI-ID - [515022111](#))

2007

roman

218 p.

Prix Goncourt 2007

biographie romancée / Zelda et F. Scott Fitzgerald / amour / années 20 / relations

Édouard Louis : En finir avec Eddy Bellegueule

(COBISS.SI-ID – [515493663](#))

2014

roman

224 p.

roman autobiographique / famille / harcèlement / pauvreté / LGBTQ+

CF : Annie Ernaux

Amin Maalouf : Le rocher de Tanios

(COBISS.SI-ID - [46398306](#))

1993

roman

280 p.

Prix Goncourt 1993

roman historique / légendes / Empire ottoman / Moyen-Orient / littérature libanaise

Andreï Makine : L'archipel d'une autre vie

(COBISS.SI-ID - [70456162](#))

2016

roman

281 p.

Prix Littéraire Les Lauriers Verts de la Rentrée 2016

aventure / nature writing / Sibérie / chasse à l'homme / survie

Jérôme Meizoz : Haut Val des loups

(COBISS.SI-ID - [47443203](#))

2015

roman

123 p.

littérature suisse / roman policier et polar / écologie / critique sociale / montagnes

Patrick Modiano : Pour que tu ne te perdes pas dans le quartier

(COBISS.SI-ID - [71657314](#))

2014

roman

153 p.

Prix Nobel de Littérature 2014

nostalgie / passé / souvenirs / solitude / Paris

Georges Moustaki : Petite rue des Bouchers

(COBISS.SI-ID - [66954850](#))

2001

roman

173 p.

roman autobiographique / années 50 / Bruxelles / jazz / drogue

CF : Boris Vian

Marie NDiaye : **La sorcière**

(COBISS.SI-ID - [31249411](#))

2000

roman

189 p.

sorcières / réalisme magique / société / femmes / fantastique

CF : Nathalie Sarraute

Irène Némirovsky : **Le malentendu**

(COBISS.SI-ID - [69797474](#))

2010

roman

176 p.

roman d'amour / sentiments / pauvreté / bourgeoisie / adultère

Marie Nimier : **Vous dansez ?**

(COBISS.SI-ID - [39935330](#))

2005

nouvelles

100 p.

histoires courtes / souvenirs / danse / art / psychologie

Amélie Nothomb : **Antéchrista**

(COBISS.SI-ID - [30693986](#))

2003

roman

157 p.

littérature belge / amitié / manipulation / université / adolescence

CF : Delphine de Vigan

Anthony Palou : **Fruits & légumes**

(COBISS.SI-ID - [47197026](#))

2010

roman

160 p.

Prix des Deux Magots 2011

roman autobiographique / famille / exil / Bretagne / humour noir

Georges Perec : **Je suis né**

(COBISS.SI-ID - [662370](#))

1990

roman

112 p.

roman autobiographique / écriture / souvenirs / littérature française / prose courte

Léonor de Récondo : **Point cardinal**

(COBISS.SI-ID - [69380194](#))

2017

roman

224 p.

Prix Roman des étudiants 2018 / Prix France Culture – Télérama 2017

psychologie / LGBTQ+ / transidentité / famille / société

Yasmina Reza : **Babylone**

(COBISS.SI-ID - [1112580190](#))

2016

roman

218 p.

Prix Renaudot 2016

roman policier et polar / satire sociale / voisins / relations / meurtre

CF : Régis Jauffret

Patrick Roegiers : **Beau regard**

(COBISS.SI-ID – [58034786](#))

2000

roman

87 p.

littérature belge / gourmandise / absurde / romans courts / cruauté

Eric-Emmanuel Schmitt : **Ulysse from Bagdad**

(COBISS.SI-ID – [48768866](#))

2008

roman

309 p.

épopée / immigration / voyages / Irak / guerre

Michelle Schuller : **Une femme qui ne disait rien**

(COBISS.SI-ID - [46887010](#))

1990

roman

221 p.

Prix des Libraires 1991

roman villageois / relations humaines / sentiments / condition féminine / mélancolie

CF : Andreï Makine

Leïla Slimani : **Chanson douce**

(COBISS.SI-ID - [62937954](#))

2016

roman

226 p.

Prix Goncourt 2016 / Grand Prix des lectrices Elle 2017

roman psychologique / suspense / drame / infanticide / nounou

CF : Yasmina Reza, Catherine Cusset

Stanislas-André Steeman : **Légitime défense : Quai des orfèvres**

(COBISS.SI-ID - [15323961](#))

1991

roman

239 p.

roman policier et polar / littérature belge / meurtre / interrogatoire / adapté au cinéma

CF : Georges Simenon

Brina Svit : **Moreno**

(COBISS.SI-ID - [125235968](#))

2003

roman

118 p.

roman autobiographique / dépaysement / écriture / langue étrangère / introspection

Sylvain Tesson : **Dans les forêts de Sibérie**

(COBISS.SI-ID - [515232543](#))

2011

roman

269 p.

roman autobiographique / voyages / aventure / nature writing / introspection

Jean Teulé : **Le Magasin des suicides**

(COBISS.SI-ID - [63616098](#))

2007

roman

157 p.

humour noir / absurde / ironie / espoir / adapté au cinéma

Karine Tuil : **Les choses humaines**

(COBISS.SI-ID - [515860767](#))

2019

roman

341 p.

Prix Interallié 2019 / Prix Goncourt des Lycéens 2019

société / procès / pouvoir / consentement / justice

Delphine de Vigan : **D'après une histoire vraie**

(COBISS.SI-ID - [1109808990](#))

2015

roman

478 p.

Prix Renaudot 2015 / Prix Goncourt des Lycéens 2015

thriller psychologique / suspense / écriture / amitié / harcèlement

Lydie Violet, Marie Desplechin : **La vie sauve**

(COBISS.SI-ID - [52241762](#))

2005

roman

127 p.

Prix Médicis essai 2005

roman autobiographique / cancer / humour / témoignage / espoir

Éric Vuillard : **L'ordre du jour**

(COBISS.SI-ID - [1113938014](#))

2017

roman

150 p.

Prix Goncourt 2017

roman historique / seconde guerre mondiale / nazisme / politique / Autriche

Anne Wiazemsky : Jeune fille

(COBISS.SI-ID - [14406201](#))

2007

roman

215 p.

Prix Jean Freustié 2007 / Prix de la Closerie des Lilas 2007 / Grand prix de l'héroïne du Roman Madame Figaro 2007

roman autobiographique / jeunesse / amour / cinéma / années 60

CF : Catherine Robbe-Grillet

Françoise Xenakis : Attends-moi

(COBISS.SI-ID - [513145631](#))

1993

roman

225 p.

Prix des Libraires 1993

roman psychologique / procès / crimes passionels / infidélité / suspense à l'envers

Alice Zeniter : Sombre dimanche

(COBISS.SI-ID - [53333090](#))

2013

roman

283 p.

Prix Livre Inter 2013 / Prix des lecteurs de l'Express 2013 / Prix de la Closerie des Lilas 2013

saga familiale / histoire / communisme / Budapest / politique

INDEX

Genres

Biographie romancée.....	1, 3, 6
Essais.....	4, 8, 10
Histoires courtes.....	2, 4, 5, 7
Réalisme magique.....	7
Roman autobiographique.....	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Roman d'amour.....	7
Roman d'aventures.....	6, 9
Roman épistolaire.....	1, 3, 4, 5
Roman historique.....	3, 6, 10
Roman philosophique.....	1
Roman policier et polar	1, 4, 5, 9
Roman psychologique	9, 10
Thriller.....	3, 10

Géographie

Bretagne	7
Bruxelles	7
Hongrie	5, 10
Irak	8
Italie.....	4
Littérature algérienne	2, 5, 10
Littérature belge	3, 7, 8, 9
Littérature iranienne.....	3
Littérature libanaise	6
Littérature sénégalaise	1
Littérature slovène	9
Littérature suisse.....	2, 6
Moyen-Orient	6

Thématiques

Amour	6, 10
Amitié	1, 2, 7
Art	3, 7, 10
Education	2, 5, 7
Enfance	3, 5, 9
Famille	1, 2, 3, 7, 8, 9
Féminisme	3
Humour	2, 4, 5, 10
Humour noir.....	7, 9
Immigration	4, 5, 7, 8
LGBTQ+.....	1, 3, 6, 8
Meurtre	1, 2, 8, 9
Relations humaines	2, 5, 6, 10
Santé mentale.....	1, 2, 10
Souvenirs	2, 4, 6, 7, 8, 10
Terrorisme	5
Violence	3, 8
Voyages	3, 4, 8, 9

Époques

Années 20	6
Années 50	7
Années 60	10
La Belle Époque.....	1, 2
Contemporain	1, 3, 7, 8
La Renaissance	3
Seconde guerre mondiale	3, 4, 5, 10

Prix

Académie Française	4
Deux Magots	7
Fémina	1
Fnac.....	1, 3
Goncourt	2, 3, 6, 8, 9, 10
Goncourt des Lycéens.....	3, 9, 10
Goncourt des étudiants slovènes.....	2
Interallié	1, 9
Livre Inter	10
Les Lauriers Verts	4, 6
Nobel de Littérature	3, 5, 6
Prix des Libraires	1, 8, 10
Renaudot	3, 8, 10

Encore quelques idées pour aller plus loin (ajoutez-y vos favoris !)

- ❖ Nancy Huston (Québec)
- ❖ Nina Bouraoui (France-Algérie)
- ❖ Fatou Diome (France-Sénégal)
- ❖ Scholastique Mukasonga (Rwanda)
- ❖ Calixthe Beyala (Cameroun)
- ❖ Antoine Wauters (Belgique)
- ❖ Louis-Philippe Dalembert (Haïti)
- ❖ Nicolas Bouvier, Elisa Shua-Dusapin (Suisse)
- ❖ Nahal Tajadod, Sorour Kasmai, Abnousse Shalmani, Chahdortt Djavann (Iran)
- ❖ Vanessa Springora (France)
- ❖ Fatima Daas (France-Algérie)
- ❖ Laurent Gaudé (France)
- ❖ Antonine Maillet (Acadie)
- ❖ _____
- ❖ _____